PATVIRTINTA
Birštono savivaldybės tarybos
2024 m. gegužės 30 d. sprendimu
Nr. (1.3.E)-TSE-108

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS IR MERĖS NIJOLĖS DIRGINČIENĖS 2023 METŲ VEIKLOS

ATASKAITA

2023

TURINYS

1. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS MERĖS PRANEŠIMAS 3 PSL.

2. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS MERĖS VEIKLA 5 PSL.

3. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIŲ PLANŲ ĮGYVENDINIMAS 26 PSL.

1. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS MERĖS PRANEŠIMAS

Praėję metai pasižymėjo svarbiais gyventojų priimtais sprendimais – Savivaldybės tarybos ir mero rinkimuose Birštono gyventojų išreikštu pasitikėjimu man ir socialdemokratų komandai. Balsuodami rinkimuose Birštono savivaldybės gyventojai suteikė galimybę tęsti pradėtus, inicijuoti ir vykdyti naujus, Birštono krašto gyventojų ir svečių gyvenimo kokybę gerinančius, darbus bei projektus.

Atsakingai dirbant, kiekvienais metais Birštono savivaldybė vis labiau priartėja prie 2030 m. Savivaldybės vizijos įgyvendinimo – naujų galimybių, tarptautinio turizmo ir unikalių sveikatos paslaugų karališkasis kurortas, kuriame ateitį kuria sveika, sumani ir darni bendruomenė. 2023 m. didžiausią dėmesį skyrėme kokybiškų švietimo, socialinių, sveikatos apsaugos, kultūros paslaugų teikimui, įgyvendinome įvairius infrastruktūros gerinimo, dalyvaujamojo biudžeto projektus ir darbus, kryptingai dirbome sudarydami palankias sąlygas verslo plėtrai ir investicijų pritraukimui, naujų darbo vietų kūrimui, rėmėme aktyvių bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų iniciatyvas. Ataskaitiniai metai buvo aktyvūs ir turizmo srityje. 2023 m. kurorte apsilankė daugiau nei 199 tūkst. turistų. Tai yra rekordinis skaičius!

2023 m. nemažai iššūkių kėlė naujai įsigaliojęs Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, atskyręs Savivaldybės tarybos ir mero funkcijas bei pastarąsias stipriai išplėtęs. Pradėjus įstatymą taikyti praktiškai, išaiškėjo nemažai teisinio reglamentavimo trūkumų, todėl ataskaitiniais metais Lietuvos Respublikos Seimas įstatymą keitė keletą kartų, pakeitimų numatyta ir ateityje.

Pagrindiniai ateities iššūkiai yra susiję su geopolitine situacija pasaulyje, sumažėjusiu Europos Sąjungos fondų finansavimu projektams, tačiau ir toliau didelį dėmesį skirsime

švietimo, socialinių, sveikatos apsaugos, kultūros paslaugų teikimui ir jų kokybės tobulinimui, gatvių, kelių, šaligatvių, kiemų remontui bei priežiūrai, darnaus judumo plėtrai, kurorto ekologiškumo, tvaraus vystymosi užtikrinimui – žaliojo kurorto plėtrai. Kelerių ateinančių metų vienas pagrindinių projektų yra Birštono pėsčiųjų ir dviračių tilto per Nemuną statybos. Tikiu, kad šis tiltas ne tik sujungs dvi miesto dalis, bet ir taps Birštono dabarties ir ateities jungtimi, duosiančia impulsą investicijų pritraukimui bei gyvenamosios ir rekreacinės paskirties objektų statybai kitame Nemuno krante esančioje miesto dalyje.

Glaudus ryšys su Birštono savivaldybės bendruomene, pagarba jos nariams, patraukli bei patogi gyvenimo aplinka Birštono krašte, naujų gyventojų pritraukimas, kokybiškų paslaugų įvairovė, kurorto vystymas – visada išliks mano, kaip Birštono savivaldybės merės, prioritetiniais tikslais. Nuosekliai sieksiu, kad Birštono savivaldybėje būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos čia gyvenantiems ir besikuriantiems žmonėms, verslo subjektams, būtų steigiamos naujos darbo vietos, pritraukiami jauni specialistai, skatinamos investicijos, tęsiamos sveikatinimo ir vystomos tarptautinio turizmo tradicijos.

Dėkoju kiekvienam prisidedančiam prie Birštono krašto vystymo ir pokyčių – Birštono savivaldybės tarybos nariams, Administracijai, Savivaldybės įstaigoms, įmonėms, verslo atstovams ir, žinoma, svarbiausia – Savivaldybės gyventojams, kuriuos visada kviečiu būti aktyviems vietos savivaldos dalyviams. Tikiu, kad visiems drauge tęsiant pradėtus darbus, sėkmingai įgyvendinsime Birštono savivaldybės 2021–2030 metų strateginį plėtros planą, o mūsų vieninga bendruomenė ir jos meilė Birštono kraštui padės įveikti kylančius iššūkius. Esu tikra, kad Birštono kurorte bus sukurta patraukli gyvenimo, darbo ir poilsio aplinka, o kurortas, kuriame vystomos sveikatinimo turizmo paslaugos, augs darniai.

Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirgінčienė

2. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS MERĖS VEIKLA

MERO ĮGALIOJIMŲ ĮGIJIMAS

2023 m. kovo 5 d. tiesioginių savivaldybių merų rinkimų pirmajame ture nuolatiniai Birštono savivaldybės gyventojai mane išrinko Birštono savivaldybės mere 2023–2027 m. kadencijai. Savivaldybėje mero rinkimuose dalyvavo 65,42 proc. rinkėjų, kurie visoje Lietuvoje vėl išsiskyrė savo aktyvumu – Birštono savivaldybė buvo aktyviausiai balsavusi savivaldybė Lietuvoje.

Iš visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų už mane balsavo 54,16 proc., nuo galiojančių biuletenių – 55,47 proc. Birštono savivaldybės mere tiesioginiuose rinkimuose esu išrinkta trečiąjį kartą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka prisiekiau, mero įgaliojimus įgijau ir mero pareigas pradėjau eiti 2023 m. balandžio 18 d. Tai penktoji mano, kaip Birštono savivaldybės merės, kadencija.

Birštono savivaldybės merės priesaika 2023 m. balandžio 18 d.

MERO FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS

2023 m. kovo mėn. savivaldos rinkimuose išrinktus savivaldybių tarybų narius ir merus pasitiko pokyčiai. 2023 m. balandžio 1 d., įsigaliojus naujai Vietos savivaldos įstatymo redakcijai, 2023 m. vietos savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose išrinktos savivaldybių tarybos ir merai pradėjo dirbti pagal naują vietos savivaldos modelį. Šis modelis sąlygotas 2021 m. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimo dėl savivaldybių merų rinkimų ir įgaliojimų, nuo 2022 m. pasikeitusių nuostatų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Rinkimų kodekso pakeitimų.

Naujoje Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo redakcijoje nustatyta, kad Savivaldybės atstovaujamoji institucija yra Savivaldybės taryba, o vykdomoji institucija (Savivaldybės vadovas) – Savivaldybės meras. Pagal naująjį vietos savivaldos modelį, meras nėra Savivaldybės tarybos narys, t. y. šios dvi institucijos yra atskirtos. Meras turi Savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, yra atsakingas už įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą. Funkcijų įgyvendinimą apsunkino tai, kad pradėjus įstatymą taikyti praktikoje, susidūrėme su nemažai teisinio reglamentavimo trūkumų. Dėl šios priežasties 2023 m. įstatymas buvo ne kartą pakeistas, papildytas, planuojamas keisti ir ateityje.

Meras nebūdamas Savivaldybės tarybos nariu, nebalsuoja tarybos posėdžiuose, tačiau šaukia tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja, sudaro posėdžių darbotvarkes, teikia sprendimų projektus. Merui yra suteikta veto teisė – jis per 5 darbo dienas gali motyvuotai grąžinti tarybos priimtus sprendimus pakartotinai svarstyti. Atmesti šį mero veto reikia ne mažiau kaip pusės visų tarybos narių balsų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme reglamentuota, kad meras sudaro ir teikia tarybai Savivaldybės biudžeto projektą, jį vykdo, administruoja Savivaldybės turtą ir piniginius išteklius. Meras organizuoja Savivaldybės strateginio planavimo procesą, teikia tarybai tvirtinti Savivaldybės bendrąjį planą ar Savivaldybės dalių bendruosius planus, tvirtina detaliuosius planus ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.

Meras vienasmeniškai skiria Savivaldybės administracijos direktorių. Administracijos direktorius yra mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu paskirtas Savivaldybės administracijos vadovas, bet nėra Savivaldybės vykdomoji institucija.

Meras pats skiria vicemerus, tačiau prieš skirdamas, privalo pateikti jų kandidatūras tarybai pritarimui. Vicemerai nėra skiriami iš tarybos narių ir jų gali būti daugiau nei anksčiau: Birštono savivaldybėje gali būti paskirti ne daugiau kaip 2 vicemerai. Didžiausią vicemerų skaičių, vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymo reikalavimais, nustato taryba. Jeigu Savivaldybės taryba du kartus iš eilės nepritaria teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas, meras turi teisę savo sprendimu Savivaldybės tarybai teiktą kandidatą paskirti vicemeru.

Mero įgaliojimai gali būti sustabdomi tik teismo nutartimi, taryba negali mero nušalinti nuo pareigų. Jei dėl atostogų, laikinojo nedarbingumo ar kitų pateisinamų priežasčių meras laikinai negali eiti pareigų, jį pavaduoja paties mero paskirtas vicemeras.

Meras kiekvienais metais iki birželio 15 d. privalo tarybai raštu atsiskaityti, kaip įgyvendinami įstatymai, Vyriausybės nutarimai, tarybos sprendimai, vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Taip pat meras turi nuolat bendrauti su Savivaldybės nuolatiniais gyventojais ir reglamento nustatyta tvarka atsiskaityti Savivaldybės bendruomenei už savo veiklą. Visos anksčiau paminėtos ir kitos Savivaldybės mero funkcijos yra nustatytos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.

SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS IR MERO POLITINIO (ASMENINIO) PASITIKĖJIMO VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SKYRIMAS

2023 m. balandžio 7 d. Savivaldybės tarybai pateikiau siūlymą dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo. Savivaldybės tarybos sprendimu buvo patvirtintos 4 pareigybės.

Per 3 mėnesius nuo tiesiogiai išrinkto mero priesaikos priėmimo dienos, meras turi paskirti Savivaldybės administracijos direktorių, vicemerus. Birštono savivaldybės vicemerų – Vyto Kederio ir Edvardo Citvaro – kandidatūras Savivaldybės tarybai pateikiau 2023 m. balandžio 18 d. Kandidatūras Savivaldybės taryba patvirtino.

Birštono savivaldybės administracijos direktorę Jovitą Tirvienę Savivaldybės mero potvarkiu į pareigas paskyriau 2023 m. balandžio 18 d. Birštono savivaldybės tarybos posėdžių sekretorė pareigas pradėjo eiti 2023 m. balandžio 18 d., mero patarėja – rugsėjo 4 d. Mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų komanda yra pilnai suformuota.

Kiekvieną darbo dieną su vicemerais, Administracijos direktore susitinkame aptarti Birštono krašto gyventojams aktualius klausimus, sprendžiame kylančias problemas, aktyviai dalyvaujame Savivaldybėje organizuojamuose renginiuose, atstovaujame Savivaldybės interesams už jos ribų. Į pasitarimus dažnai pakviečiame Administracijos skyrių vedėjus, specialistus, Savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovus. Antradieniais pasitarimuose dalyvauja Birštono seniūnijos seniūnas Jonas Kederys.

Ataskaitiniais metais vicemeras Vytas Kederys kuravo švietimo, jaunimo, kultūros, sporto, sveikatos apsaugos, socialinės paramos, gamtos bei kultūros paveldo objektų, kaimo plėtros, viešosios tvarkos, nusikaltimų prevencijos, saugaus eismo sritis bei ryšius su nevyriausybinėmis organizacijomis. Vicemeras Edvardas Citvaras – Savivaldybės ūkio, daugiabučių namų ir viešųjų pastatų atnaujinimo, modernizavimo, verslo, turizmo, investicijų pritraukimo, projektų įgyvendinimo, aplinkos apsaugos, atsinaujinančių energijos išteklių, energetikos, vandentvarkos sritis, tarptautinius ryšius. Šiose srityse vicemerai įgyvendino nemažai birštoniečiams ir kurorto svečiams svarbių darbų.

Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirgінčienė, vicemerai Vytas Kederys ir Edvardas Citvaras, Administracijos direktorė Jovita Tirvienė

PIRMININKAVIMAS BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS TARYBAI

2023 m. vyko dvylika Birštono savivaldybės tarybos posėdžių: trys 2019–2023 m. kadencijos Birštono savivaldybės tarybos posėdžiai ir devyni 2023–2027 m. kadencijos Birštono savivaldybės tarybos posėdžiai.

Paskutinis 2019–2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos posėdis vyko 2023 m. balandžio 7 d. Nors šiai Tarybai teko dirbti nelengvu – pandemijos, karo, energetinės krizės – metu, Birštono ir birštoniečių gerovei 2019–2023 m. kadencijoje priėmėme beveik 900 sprendimų.

Drauge su 2023 m. balandžio 18 d. prisiekusiais 2023–2027 m. kadencijos Birštono savivaldybės tarybos nariais

Ataskaitiniais metais sušaukiau 11 Savivaldybės tarybos posėdžių (pirmąjį išrinktos naujos Savivaldybės tarybos posėdį šaukia Savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas), pirmininkavau 12 Birštono savivaldybės tarybos posėdžių.

Birštono savivaldybės tarybai svarstyti 2023 m. buvo pateikti 279 sprendimų projektai: 274 sprendimo projektai buvo priimti, 5 – atidėti vėlesniam svarstymui. Vieno posėdžio metu buvo priimti vidutiniškai 23 sprendimai. Ataskaitiniais metais pasirašiau 12 Savivaldybės tarybos posėdžių protokolų ir 274 Savivaldybės tarybos sprendimus.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETAS

Planuojant 2023 m. Savivaldybės biudžetą inicijavau susitikimą su Birštono savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovais, jų pavaduotojais. Susitikime, vykusiame 2022 m. pabaigoje, aptarėme Savivaldybės biudžeto planavimą ir būtinus darbus, siekiant, kad biudžetas būtų subalansuotas. Sėkmingas biudžeto formavimo principų įgyvendinimas prisideda prie skaidrumo, sąžiningumo, atvirumo, piliečių įsitraukimo, atsakomybės didėjimo bei strateginio požiūrio formavimo. Birštono savivaldybės taryba Birštono savivaldybės 2023 m. biudžetą vienbalsiai patvirtino 2023 m. sausio 26 d. posėdyje.

Birštono savivaldybės finansinės būklės ataskaitoje nurodytas Savivaldybės turtas yra 80.847,65 tūkst. Eur, finansavimo sumų likutis – 42.300,18 tūkst. Eur, įsipareigojimai – 7.376,31 tūkst. Eur ir grynasis turtas – 31.171,16 tūkst. Eur.

Savivaldybės veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos per 2023 m. gautos 23.364,01 tūkst. Eur pajamos ir 23.592,35 tūkst. Eur patirtos sąnaudos. 2023 m. pinigų srautų ataskaitoje nurodomas pinigų judėjimas. Finansavimo sumų kitoms išlaidoms ir atsargoms gauta 5.643,20 tūkst. Eur, finansavimo sumos ilgalaikiam turtui įsigyti – 377,74 tūkst. Eur. Atlikta išmokų už 18.981,97 tūkst. Eur, 1.766,77 tūkst. Eur panaudota ilgalaikiam turtui įsigyti, grąžinta paskolų už 717,46 tūkst. Eur. Šios išmokos nurodytos pinigų srautų ataskaitos išmokų straipsniuose. Piniginių lėšų likutis metų pabaigoje, lyginant su 2022 m., sumažėjo 661,03 tūkst. Eur. Pinigų likutis 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 1.429,26 tūkst. Eur.

Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. TSE-3 patvirtintas pajamų planas buvo 12.532,4 tūkst. Eur, metų pabaigoje – 14.332,76 tūkst. Eur. 2023 m. į Savivaldybės biudžetą gauta 14.955,2 tūkst. Eur pajamų – surinkta 620,4 tūkst. Eur daugiau nei planuota ir planas įvykdytas 104,32 %.

Didžiausi pajamų šaltiniai buvo gyventojų pajamų mokestis (60,34 proc.) ir valstybės mokinio krepšelio lėšos (12,31 proc.). Už naudojimąsi kurorto viešąja infrastruktūra 2023 m. surinkta 660 tūkst. Eur, komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą – 268 tūkst. Eur, prekybos, paslaugų teikimo, kasinėjimo ir reklamos leidimus – 44 tūkst. Eur.

Birštono savivaldybės tarybos posėdyje vienbalsiai patvirtintas 2023 m. Savivaldybės biudžetas

Daugiau nei planuota pajamų surinkta iš: gyventojų pajamų mokesčio – 664,8 tūkst. Eur, žemės realizavimo pajamų – 1,0 tūkst. Eur, žemės mokesčio – 31,0 tūkst. Eur, nekilnojamojo turto mokesčio – 2,5 tūkst. Eur, mokesčių už aplinkos teršimą – 3,5 tūkst. Eur, vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra – 72,0 tūkst. Eur, gauta pajamų iš delspinigių, baudų ir kitų netesybų – 3,7 tūkst. Eur. Mažiau nei planuota pajamų surinkta iš: paveldimo turto mokesčio – 0,5 tūkst. Eur, mokesčių už valstybinius gamtos išteklius – 19,9 tūkst. Eur, pajamų už ilgalaikio ir trumpalaikio turto nuomą – 3,5 tūkst. Eur, pajamų už teikiamas paslaugas – 9,1 tūkst. Eur, valstybės rinkliavos – 1,2 tūkst. Eur ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę – 23,0 tūkst. Eur.

2023 m. pradžioje patvirtintų Birštono savivaldybės biudžeto išlaidų suma – 14.416,0 tūkst. Eur. Birštono savivaldybės biudžetas ataskaitiniais metais patyrė 15.550,5 tūkst. Eur išlaidų, išlaidų planas buvo įvykdytas 95,86 proc.

Birštono savivaldybės biudžetas buvo vykdomas pagal 8 patvirtintas programas: Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo, švietimo veiklos, kultūros ir sporto puoselėjimo veiklos, visuomenės sveikatos rėmimo, socialinės paramos ir paslaugų teikimo, Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir modernizavimo, turizmo skatinimo, rekreacijos ir verslo vystymo veiklos, urbanistinės plėtros.

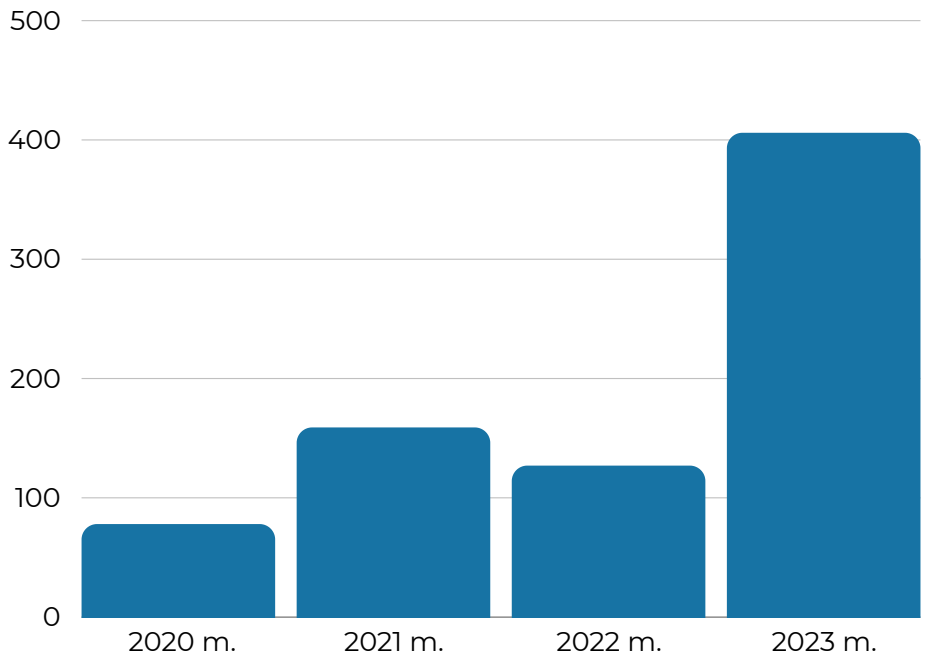
Daugiausiai lėšų panaudota švietimo veiklos (27,7 proc.), Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir modernizavimo (23,2 proc.), Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo (19,4 proc.) programoms. Augo skiriamos lėšos socialinės paramos ir paslaugų teikimo programai, daugiau pinigų skirta nevyriausybinėms organizacijoms. Per šį laikotarpį biudžetinių įstaigų darbuotojams darbo užmokestis, pašalpos socialiai remtiniems žmonėms augo ir buvo išmokėtos laiku.

Ataskaitiniais metais buvo nepilnai panaudotų 44,8 tūkst. Eur tikslinių dotacijų. Iš jų grąžinta: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai – 31,1 tūkst. Eur, Neįgaliųjų reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – 4,6 tūkst. Eur, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai – 0,7 tūkst. Eur ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai – 0,7 tūkst. Eur.

MERO POTVARKIAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu mero sprendimai yra įforminami potvarkiais. 2023 m. išleidau ir pasirašiau 406 mero potvarkius (2020 m. – 78, 2021 m. – 159, 2022 m. – 127). Daugiausiai buvo išleista ir pasirašyta mero potvarkių veiklos klausimais – 212, personalo klausimais – 94, atostogų ir komandiruočių klausimais – 82 ir kt. Ataskaitiniais metais priėmiau 4 sprendimus dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo.

Pagrindinė priežastis, kodėl mero potvarkių skaičius ataskaitiniais metais taip žymiai išaugo, yra Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pokyčiai, dėl kurių meras tapo Savivaldybės vykdomąja institucija ir atlieka daugiau funkcijų.

Birštono savivaldybės mero potvarkių skaičius 2020–2023 m.

MERO FONDAS

Birštono savivaldybės mero fondo sudarymo, naudojimo ir atsiskaitymo tvarka nustatyta Birštono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. TS-8 (Birštono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 21 d. sprendimo Nr. TS-130 redakcija) dėl Birštono savivaldybės mero fondo sudarymo.

Savivaldybės mero fondo dydis per mėnesį yra ne daugiau kaip vieno Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutiniojo paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio. Ataskaitiniais metais Savivaldybės biudžete mero fondui buvo numatyta 6000 Eur, panaudota 3910 Eur. Fondo lėšos buvo naudojamos Savivaldybės reprezentacijos reikmėms – atstovauti Savivaldybei šalies viduje ir užsienyje.

SENIŪNAITIJŲ SUDARYMAS IR SENIŪNAIČIŲ RINKIMAI

Birštono savivaldybės mero 2018 m. kovo 13 d. potvarkiu Nr. MV-6 Birštono miesto teritorija suskirstyta į 4 seniūnaitijas: I seniūnaitija, II seniūnaitija, III seniūnaitija, IV seniūnaitija. Birštono seniūnijos teritorija yra suskirstyta į 5 seniūnaitijas: Birštono viensėdžio, Nemajūnų, Siponių, Puzonių, Škėvonių.

Birštono savivaldybės 2023–2027 m. kadencijos seniūnaičių rinkimai (apklausa) vyko pagal Savivaldybės mero potvarkiu patvirtintą grafiką 2023 m. rugpjūčio 21–25 d. Pakartotiniai Birštono miesto I ir II seniūnaitijų seniūnaičių rinkimai vyko rugsėjo 18–19 d. Pakartotiniai Birštono seniūnijos Siponių seniūnaitijos seniūnaičio rinkimai, seniūnaičiui atsisakius savo įgaliojimų, vyko 2023 m. spalio 9 d.

Seniūnaičiais išrinkti: Birštono miesto I seniūnaitijos – Laima Valė, II seniūnaitijos – Danutė Žitkuvienė, III seniūnaitijos – Algirdas Kemzura, IV seniūnaitijos – Gintas Pačėsas, Birštono seniūnijos Birštono viensėdžio seniūnaitijos – Algis Kabašinskas, Siponių seniūnaitijos – Jolita Girgždienė, Puzonių seniūnaitijos – Asta Revuckaitė, Nemajūnų seniūnaitijos – Egidijus Barysas, Škėvonių seniūnaitijos – Vitas Drūlia.

Susitikimas su 2023–2027 m. Birštono savivaldybės seniūnaičiais

Po seniūnaičių rinkimų susitikau su naujai išrinktais seniūnaičiais, aptarėme jų veiklos ir atsakomybių sritis, pristačiau būsimus investicinius projektus, atsakiau į iškilusius aktualius klausimus dėl kelių ir jų ženklinimo, atliekų surinkimo, autobusų stovėjimo stotelių bei kitus. Aktyvūs, visuomeniniais pagrindais dirbantys seniūnaičiai yra savo gyvenamosios vietovės ar jos dalies bendruomenės atstovai ir, neabejotinai, svarbi grandis tarp gyventojų, seniūno ir Savivaldybės.

INFORMAVIMAS IR BENDRAVIMAS SU SAVIVALDYBĖS GYVENTOJAIS, BENDRUOMENĖMIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS

Vienas iš principų, kuriuo yra grindžiama vietos savivalda, yra veiklos viešumo ir skaidrumo principas. Vietos savivaldos įstatyme numatyta, kad informacija gyventojams turi būti pateikiama ne mažiau kaip dviem būdais, iš kurių vienas – Savivaldybės interneto svetainė.

Informacija apie Birštono savivaldybės, jos įstaigų veiklą, sprendimų projektus ir priimtus sprendimus yra vieša. Savivaldybės interneto svetainėje www.birstonas.lt teikiama ir nuolat atnaujinama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo numatyta informacija. Taip pat informacija pateikiama vietinėje spaudoje, socialiniuose tinkluose, oficialioje Birštono savivaldybės merės „Facebook“ paskyroje. Problemos sprendžiamos, į kylančius klausimus atsakoma ir su Birštono savivaldybės bendruomenėmis, gyventojais, kurorto svečiais, nevyriausybinių organizacijų, verslo atstovais bendraujant tiesiogiai.

Ataskaitiniais metais priėmiau gyventojus jiems aktualiais klausimais. Gyventojus priimdavau ne tik Savivaldybės administraciniame pastate, bet ir bendravau elektroniniu paštu, telefonu, socialiniame tinkle „Facebook“, įvairiuose renginiuose. Gyventojai kreipėsi dėl kelių būklės, verslo plėtros galimybių, prekybos vietų, statinių statybos, socialinių būstų skyrimo, atnaujinimo, šilumos ir vandentiekio tinklų, apšvietimo mieste ir kt. Įvairiais klausimais gyventojai iš anksto buvo užsiregistravę 42 kartus. Kai kurie gyventojai ateidavo ir be išankstinės registracijos. Visus gyventojus, atsižvelgiant į darbotvarkės užimtumą, stengiausi priimti. Gyventojų išsakytos problemos, rūpesčiai buvo išnagrinėti, paskirstytos užduotys atsakingiems asmenims.

Balandžio 27 d. Birštono kultūros centre vyko susitikimas su Birštono savivaldybės gyventojais. Susitikime pristačiau naujai suformuotą savo komandą: vicemerus Vytą Kederį ir Edvardą Citvarą bei Administracijos direktorę Jovitą Tirvienę. Pristatėme Birštono savivaldybės strateginį plėtros planą iki 2030 m., viziją, įgyvendinamus ir planuojamus vykdyti investicinius projektus, atsakėme į gyventojų klausimus.

2023 m. dalyvavau įvairiuose Birštono kurorto bendruomenės, Birštono vienkiemio bendruomenės, Nemajūnų bendruomenės santalkos, Siponių krašto bendruomenės, Birštono savivaldybės neįgaliųjų draugijos, Birštono parapijos Carito organizacijos, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Birštono skyriaus, Onkologinių ligonių klubo „Viltis gyventi“, Lietuvos pensininkų

sąjungos „Bočiai“ Birštono miesto bendrijos, Sveikos gyvensenos klubo „Šilagėlė“, Prienų-Birštono cukrinio diabeto klubo „Versmė“, Birštono trečiojo amžiaus universiteto ir kitų aktyvių bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų renginiuose. Birštono savivaldybės bendruomenės aktyvios, garsėjančios kultūrinėmis, edukacinėmis, socialinėmis iniciatyvomis, ne tik Birštono krašte, bet ir visoje Lietuvoje. Džiaugiuosi aktyvia jų veikla.

Birštono vienkiemio bendruomenės renginys

Birštono „Bočiai“ renginys, skirtas Tarptautinei moters dienai paminėti

Birštono trečiojo amžiaus universiteto narių „Tarpušvenčio pašnekesiai“ su mere

Birštono bendruomenės Adventinė popietė

Su Birštono „Bočiai“ nariais ir mažaisiais birštoniečiais pagerbėme išėjusius Anapilin

Nemajūnų bendruomenės santalkos 20 metų jubiliejaus šventė

Ataskaitiniais metais su Birštono garbės piliečiu Hans Peter Feddersen, Savivaldybės komanda, nevyriausybinėmis organizacijomis, birštoniečiais prisidėjome prie prasmingų ir gražių paramos akcijų, skirtų paremti nuo karo kenčiantiems Ukrainos žmonėms, – organizavome paramos rinkimą bei siuntimą į Ukrainą.

Parama nuo karo kenčiantiems Ukrainos žmonėms

Mižhirijos merui Vasyl Shchur ir jo komandai perdavėme ukrainiečiams skirtą humanitarinę pagalbą

Nuolatinio ryšio palaikymas su visa Birštono savivaldybės bendruomene man yra itin svarbus, todėl ataskaitiniais metais aktyviai dalyvavau Birštono savivaldybėje organizuotuose valstybinių, profesinių, kitų švenčių minėjimo, tradiciniuose kurorto ir įvairiuose kituose renginiuose, kuriuose susitikau ir bendravau su Savivaldybės gyventojais, nevyriausybinių organizacijų atstovais, kurorto svečiais.

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS VALSTYBINĖMIS INSTITUCIJOMIS, SAVIVALDYBĖMIS

2023 m. tęsėme Birštono savivaldybės bendravimą ir ilgalaikį bendradarbiavimą su Lietuvos valstybinėmis įstaigomis, savivaldybėmis, kitomis organizacijomis, užmezgėme naujus bendradarbiavimo ryšius. Birštono savivaldybėje lankėsi įvairių Lietuvos valstybės institucijų vadovai, savivaldybių merai, kitų organizacijų ir įstaigų vadovai. Vykau į susitikimus įvairiose valstybės institucijose, savivaldybėse, organizacijose ir įstaigose.

Ataskaitiniais metais dalyvavau Lietuvos savivaldybių merų susitikime su Lietuvos Respublikos Prezidentu Gitanu Nausėda. Susitikime šalies vadovas pabrėžė savivaldos reikšmę ir svarbą Lietuvos politiniam gyvenimui. Kalbėjo apie savivaldybių darbą, funkcijas, gebėjimą susidoroti su kylančiais iššūkiais, sveikatos sistemos reformą, pakeistą Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatymą, viešųjų paslaugų plėtrą. Ragino ypatingą dėmesį skirti švietimui, užtikrinti sklandų mokymosi procesą.

2023 m. birželio mėn. Lietuvos Respublikos Seime išklausiau Prezidento Gitano Nausėdos metinį pranešimą, kuriame Prezidentas akcentavo priešiškų valstybių keliamas grėsmes, kalbėjo apie darnų Lietuvos valstybės augimą, kuris yra neatsiejamas nuo ekonomikos augimo, sveikatos sistemos padėtį, būtinybę gerinti šalies kelių būklę, kokybiško švietimo užtikrinimą, laukiančius ateities darbus ir iššūkius. Po metinio pranešimo, drauge su kitų savivaldybių merais, susitikome su Lietuvos Respublikos Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, aptarėme Lietuvos ir savivaldos aktualijas.

Ataskaitiniais metais kartu su kitų savivaldybių merais dalyvavau Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen inicijuotame susitikime su Seimo valdybos nariais. Susitikime buvo aptarti savivaldai aktualūs klausimai, problemos ir iššūkiai, kylantys įgyvendinant naujai įsigaliojusį Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, naujosios merų funkcijos. Į Seimo pirmininkę ir valdybos narius kreipiausi dėl spartesnio Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo priėmimo.

2023 m. Birštone lankėsi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys. Susitikime diskutavome apie permainas ir problemas sveikatos apsaugos srityje, sveikatos centro kūrimą, greitosios medicinos pagalbos pertvarką, sanatorinį gydymą, nesuteikiamą galimybę išnaudoti turimą sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų potencialą pradinei birštoniečių reabilitacijai, pabrėžėme kurortologijos srities aktualumą ir kitus Birštono savivaldybės gyventojams ir svečiams itin aktualius sveikatos apsaugos klausimus. Po susitikimo Savivaldybėje su ministru lankėmės Birštono pirminės sveikatos priežiūros centre, susitikome su darbuotojais.

Birštone lankėsi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys

2023 m. lapkritį dalyvavau Regionų forume, skirtame svarbiausiems regionų ir savivaldos klausimams aptarti. Lietuvos Respublikos Prezidento inicijuotame forume kartu su visų Lietuvos savivaldybių merais, Vyriausybės nariais, ekspertais diskutavome apie regionų plėtros programos įgyvendinimą, savivaldybių savarankiškumą ir atsakomybes švietimo srityje, sveikatos reformą, susisiekimo infrastruktūrą ir kritišką Lietuvos kelių būklę.

Nuolat bendradarbiaujame su kitomis Lietuvos savivaldybėmis, jų merais. 2023 m. aptarti visoms Lietuvos savivaldybėms aktualius klausimus susitikome Marijampolės savivaldybėje. Ataskaitiniais metais ypač daug susitikimų vyko su Kauno regiono savivaldybių merais.

2023 m. pradžioje susitikau su Vilniaus rajono savivaldybės meru Robert Duchnevič, jam pristačiau Birštono objektus, ateities planus. Lapkričio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės delegacija apsilankė Birštono savivaldybėje. Pagrindinis susitikimo tikslas – pasidalyti gerąja patirtimi steigiant Sveikatos centrą.

Rugsėjo 29–30 d., pažymint jau 56 metus trunkančią draugystę, Birštone lankėsi Neringos savivaldybės delegacija, vadovaujama Neringos savivaldybės mero Dariaus Jasaičio. Neringos savivaldybės atstovams pristatėme šiuo metu Birštone vykdomus ir jau įvykdytus projektus, infrastruktūros gerinimo idėjas bei ateities planus. Diskutavome apie Lietuvos Respublikos kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymą, jo įgyvendinimo galimybes bei perspektyvą. Su Neringos savivaldybe aktyviai bendradarbiaujame ir atstovaujame kurortų interesams Lietuvos Respublikos Vyriausybėje.

Ataskaitiniais metais susitikimus dažnai organizavome su Prienų rajono savivaldybės vadovais ir specialistais. Jų metu aptarėme Ivoniškių kapinių infrastruktūros gerinimą, bendradarbiavimą nuotekų tvarkymo srityje, dviračių ir pėsčiųjų takų plėtrą ir jungtis, kitus, kaimyninių Birštono ir Prienų rajono savivaldybių gyventojams, aktualius klausimus.

2023 m. vasarą pasirašiau Birštono savivaldybės bendradarbiavimo sutartį su Kauno kolegija. Sutartis leis plėtoti Birštono kurortui svarbias sritis – nuo kurortologinių tyrimų iki krašto gyventojų formaliojo ir neformaliojo švietimo, orientuoto į praktinę veiklą, ir studentų praktikas Birštono įstaigose.

Tęsiant bendradarbiavimą, lapkričio mėn. susitikau su Kauno kolegijos direktoriumi dr. Andriumi Brusoku, direktoriaus pavaduotoju mokslui ir partnerystei dr. Mantu Diliu, Medicinos fakulteto dekanu Juliumi Dovydaičiu ir Slaugos katedros vedėju Vaidu Jotaučiu. Susitikimo metu aptarėme Birštono gydymo įstaigoms aktualius klausimus, susijusius su slaugos personalo poreikiu, slaugos specialistų rengimu, galimybes pritraukti jaunus specialistus į Birštoną, medicinos personalo kvalifikacijos kėlimo galimybes, studentų

praktikos Birštone organizavimą. Kauno kolegijos atstovai pristatė tyrėjų komandos vykdomo Birštono kurorto rinkodaros tyrimo eigą, studentų kuriamus suvenyrus, dailės gaminius. Diskutuodami, dalindamiesi patirtimi, klausdami ir atsakydami suformulavome nemažai naujų bendradarbiavimo temų – sporto ir sveikatingumo sektoriuose, vaikų vasaros stovyklų organizavime, švietimo srityje, taip pat matome daug galimybių rengti ir įgyvendinti kitus projektus.

Birštone apsilankė ir Kaišiadorių vyskupijos vyskupas Jonas Ivanauskas. Kanoninės vyskupo vizitacijos metu kartu apžiūrėjome Birštono pirminės sveikatos priežiūros centrą ir jame naujai atidarytą Slaugos ir palaikomojo gydymo skyrių. Vyskupas J. Ivanauskas domėjosi jame teikiamomis paslaugomis, nuoširdžiai džiaugėsi planais plėtoti paliatyviosios slaugos paslaugas Birštone bei baigiama įrengti koplytėle. Diskutavome apie socialinius projektus, kurie šiuo metu vykdomi ir planuojami įgyvendinti Birštono savivaldybėje.

Ataskaitinių metų rugpjūčio mėn. susitikau su Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos direktoriumi Pauliumi Čeponu ir Nemuno kilpų regioninio parko grupės patarėja Viktorija Strampickaite. Susitikimo metu aptarėme Valstybės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos vykdomus darbus Vytauto piliakalnio teritorijoje, Škėvonių kalnagūbrio atnaujinimo darbus, Savivaldybės ir Direkcijos ateities bendradarbiavimo projektus, planus.

Gegužės mėnesį susitikau su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovais. Savanoriai, atvykę iš Kauno, Alytaus, Prienų ir net Klaipėdos, pristatė savo veiklą, kalbėjo apie savanorystės svarbą bei skatino susitikimo dalyvius prisijungti prie Raudonojo Kryžiaus.

Ataskaitiniais metais dalyvavau Lietuvos Respublikos Seimo valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų posėdžiuose, Birštone organizuotose konferencijose, susitikimuose su Birštono savivaldybėje organizuojamų renginių organizatoriais ir kituose pasitarimuose, susitikimuose, diskusijose, posėdžiuose, kuriuose buvo keliami įvairioms sritims aktualūs klausimai, sprendžiamos problemos, dalinamasi ateities planais ir kt.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Birštono savivaldybė plėtoja tarptautinį bendradarbiavimą su miestais partneriais įvairiose užsienio šalyse, organizuoja užsienio delegacijų priėmimą, Savivaldybės delegacijų išvykimą į miestų partnerių organizuojamus renginius, kartu įgyvendina bendrus projektus. 2023 m. Birštono savivaldybė bendradarbiavo su 16 miestų partnerių: 1 miestu partneriu Lietuvoje ir 15 miestų partnerių užsienyje.

Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Japonijoje Aurelijaus Zyko iniciatyva Birštono savivaldybei buvo pasiūlyta užmegzti bendradarbiavimo ryšius su Kagos miestu Japonijoje. Kaga, taip pat kaip ir Birštonas, yra kurortas, todėl numatytos galimos bendradarbiavimo kryptys – sveikatinimas, kultūra, inovacijų diegimas, turizmas ir kt.

Sutarties tarp Birštono ir Kagos miestų pasirašymo ceremonija

2023 m. vasario 23 d. Birštono savivaldybės taryba pritarė partnerystės sutarties su Kagos miestu pasirašymui. Atstovaudama Birštono savivaldybei sutartį pasirašiau gegužės 12 d. Esu tikra, kad bendradarbiavimas bus aktyvus ir tęsis, o šiai progai įamžinti drauge su Birštono savivaldybės tarybos nariais ir delegacijos, vykusios į Kagą, atstovais pasodinome japoninį klevą. Po sutarties pasirašymo į Birštoną garbės vizito atvyko Japonijos ambasadorius Lietuvoje Tetsu Ozaki. Ambasadorius pasidžiaugė prasidėjusia partneryste bei pirmaisiais darbais jos stiprinimui.

Įamžinome sutarties tarp Birštono ir Kagos miestų pasirašymą

Japonijos ambasadoriaus Lietuvoje Tetsu Ozaki garbės vizitas Birštone

Ataskaitiniais metais Birštono savivaldybėje viešėjo Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Lietuvoje Robert Gilchrist su komanda. Svečiams pristatėme Birštono kurortą, jo turizmo perspektyvas, kalbėjome apie planuojamus įgyvendinti projektus, investicijų pritraukimą, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos vaidmenį Ukrainos kare, NATO viršūnių susitikimą Vilniuje ir kitais svarbiais klausimais. Ambasadorius R. Gilchrist taip pat apsilankė Birštono muziejuje, kur plačiau susipažino su mūsų krašto istorija.

Rugpjūčio mėn. Birštone lankėsi Nepaprastoji ir įgaliotoji Izraelio ambasadorė Lietuvoje Hadas Wittenberg Silverstein. Susitikimo metu aptarėme bendradarbiavimo su Ambasada galimybes, partnerystės ryšius su Netanijos miestu.

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoriaus Lietuvoje Robert Gilchrist viešnagė Birštone

Nepaprastosios ir įgaliotosios Izraelio ambasadorės Lietuvoje Hadas Wittenberg Silverstein vizitas Birštone

Ataskaitinių metų gegužės mėn. Birštone viešėjo Ukrainos Aukščiausiosios Rados parlamento narys Ihoris Huzas su komanda. Jiems pristačiau Birštono savivaldybę, jos pokyčius per Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, papasakojau apie į mūsų kurorto bendruomenę įsiliejusius ukrainiečius ir jiems teikiamą paramą. Svečiai itin domėjosi mūsų miesto infrastruktūra ir plėtra, projektais, finansuojamais iš Savivaldybės, Vyriausybės ir Europos Sąjungos fondų. Pasidalijus gerąja patirtimi aptarėme ir galimą bendradarbiavimą su Ukrainos miestais ir regionais.

Rugpjūčio mėn. Ukrainos Aukščiausiosios Rados parlamentaro Ihorio Huzo ir Lietuvos Respublikos Seimo vicepirmininko patarėjos Lauros Gradeckienės iniciatyva suorganizavome susitikimą su išskirtinio, 30 ežerų apsuptyje įsikūrusio, kurortinio Ukrainos Shatsko miesto meru Serhii Karpuk ir jo komanda. Kartu su vicemerais ir Administracijos direktore turėjome puikią galimybę nuotoliniu būdu pabendrauti su šio miesto atstovais. Susitikimo metu vieni kitiems pristatėme savo savivaldybes, įgyvendintus ir įgyvendinamus projektus. Shatsko miesto atstovai domėjosi mūsų nueitu keliu Europos integracijos link ir investicinių fondų pritraukimo galimybėmis.

Rugsėjo 13–15 d. šio Ukrainos miesto atstovai lankėsi Birštone. Susitikimo Birštono savivaldybėje metu Shatsko savivaldybės meras Serhii Karpuk pristatė savo atstovaujamą Savivaldybę. Savivaldybė turi didelį turizmo potencialą, iki 2022 m. aktyviai įgyvendino turizmo infrastruktūros projektus, tačiau tai pristabdė vykstantis karas. Su svečiais diskutavome apie socialinius, turizmo, infrastruktūros plėtros klausimus. Aptarėme galimybes ateityje bendradarbiauti įgyvendinant bendrus projektus. Delegacija aplankė Birštono įstaigas, sanatorijas, miesto parkus, apžvalgos bokštą, Škėvonių atodangą ir kitus išskirtinius Birštono objektus. Džiaugiuosi, kad vizito metu svečiai galėjo artimiau susipažinti su Birštono kurorto išskirtinumu.

2023 m. spalio 19 d. Birštono savivaldybės taryba vienbalsiai pritarė partnerystės sutarties pasirašymui su Ukrainos Shatsko miestu. Savivaldybės bendradarbiaus vietos savivaldos, aplinkos apsaugos, kultūros ir meno, turizmo, sveikatingumo, švietimo, sporto, bendruomenių ir tvarios plėtros veiklos srityse.

Ukrainos Aukščiausiosios Rados parlamento nario Ihorio Huzo ir jo komandos vizitas Birštone

Ukrainos Shatsko miesto delegacijos, vadovaujamos mero Serhii Karpuk, vizitas Birštone

Plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą su miestais partneriais Birštone balandžio mėn. viešėjo garbūs svečiai iš Prancūzijos, mūsų miesto partnerio La Croix-en-Touraine. Savivaldybės merės Michèle Gasnier vadovaujama delegacija lankėsi Birštono savivaldybėje, kur su komanda jiems pristačiau Birštono investicinę aplinką, gyventojų užimtumo klausimus, naujai atidarytus turizmo objektus, SPA ir apgyvendinimo įstaigų veiklą, aptarėme galimus abiejų savivaldybių tolesnio bendradarbiavimo klausimus. Džiaugiuosi šio bendradarbiavimo, prasidėjusio dar 1995 m., rezultatais. Nuo to laiko miestai ypač aktyviai bendradarbiavo meno, kultūros srityse, keitėsi delegacijomis, dalyvavo renginiuose, skirtuose dviejų šalių bičiulystei, susitikimuose, išvykose, konferencijose, bendrose parodose, projektuose.

2023 m. atnaujinome 1967 m. prasidėjusią draugystę su Siguldos savivaldybe (Latvija). Lapkričio mėn. Birštono savivaldybėje viešėjo miesto partnerio Siguldos savivaldybės merė Līga Sausiņa su komanda. Džiugu, kad besilankant Birštono įstaigose delegacijos nariai surado bendrų temų su jų vadovais ir galimybių stiprinti bendradarbiavimą tarp miestų sporto, kultūros, švietimo, turizmo bei sveikatinimo srityse. Svečiai domėjosi miesto infrastruktūra, investiciniais projektais, teikiamomis kurorto paslaugomis ir laisvalaikio organizavimu.

Prancūzijos miesto partnerio La Croix-en-Touraine delegacijos, vadovaujamos merės Michèle Gasnier, vizitas Birštone

Latvijos miesto partnerio Siguldos delegacijos, vadovaujamos merės Līgos Sausiņos, vizitas Birštone

Ataskaitiniais metais aktyviai bendradarbiavome su Estijos Keilos, Vokietijos Leko, Kroatijos Lipiko, Lenkijos Elko miestais partneriais. Skatinome bendrų ryšių kūrimą, bendravimą, keitimąsi patirtimi tarp miestų partnerių organizacijų, nevyriausybinių organizacijų, verslo atstovų švietimo, kultūros, sporto ir kitose srityse.

Tarptautinis bendradarbiavimas Birštono savivaldybei yra labai svarbus ir skatina Savivaldybės įstaigų, įmonių, bendruomenių, privačių organizacijų socialinį, kultūrinį, ekonominį bendradarbiavimą, dalinimąsi gerąja patirtimi, padeda užmegzti bei vystyti kontaktus tiek naujose, tiek mūsų prioritetinėse turizmo rinkose.

ATSTOVAVIMAS BIRŠTONO SAVIVALDYBEI NACIONALINĖJE REGIONINĖS PLĖTROS TARYBOJE, KAUNO REGIONO PLĖTROS TARYBOJE, LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJOJE, LIETUVOS KURORTŲ ASOCIACIJOJE, EUROPOS REGIONŲ KOMITETE

Spalio 17 d. vyko pirmasis, po pavasarį vykusių savivaldos rinkimų, **Nacionalinės regioninės plėtros tarybos** posėdis. Jame išrinkome Tarybos pirmininką – Tauragės regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininką, Jurbarko rajono savivaldybės merą Skirmantą Mockevičių ir pavaduotoją – mane, Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininkę, Birštono savivaldybės merę. Posėdyje aptarėme 2022–2030 m. Regionų plėtros programos įgyvendinimą, pažangos priemonių planavimą ir kylančius iššūkius. Visų regionų ir savivaldybių laukia ilgas, sunkus planavimo ir projektų įgyvendinimo laikotarpis. Tikiu, kad visiems susitelkus ir bendradarbiaujant, sparčiai bei sėkmingai įgyvendinsime regionų plėtros planus, o gyventojai galės tai įvertinti savo savivaldybėje matydami konkrečius, jau įgyvendintus projektus.

Nacionalinės regioninės plėtros tarybos posėdis

Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos posėdis

2023 m. balandžio 17 d. baigėsi pirmoji 2020 m. įsteigtos **Kauno regiono plėtros tarybos** kadencija, kurioje atstovavau Birštono savivaldybei ir buvau išrinkta šios Tarybos pirmininke. Kauno regiono plėtros taryba, kaip nauja įstaiga, praėjusioje kadencijoje susidūrė su įvairiais iššūkiais, kurie apėmė teisines procedūras, veiklos planavimą, naujų tvarkų kūrimą, žmogiškųjų išteklių pritraukimą bei jų išlaikymą. Vieni iš svarbiausių praėjusios kadencijos Kauno regiono plėtros tarybos darbų buvo Kauno regiono plėtros plano iki 2030 m. rengimas, taip pat Kauno regiono plėtros plano iki 2020 m. įgyvendinimo

užbaigimas. Regionas intensyviai ruošėsi ateinančiam Europos Sąjungos finansiniam laikotarpiui aktyviai bendradarbiaudamas su regiono savivaldybėmis, socialiniais ekonominiais partneriais, įvairių sričių specialistais ir ekspertais.

Birštono savivaldybei atstovauju ir 2023–2027 m. kadencijos Kauno regiono plėtros taryboje. 2023 m. birželio 15 d. vyko Kauno regiono plėtros tarybos visuotinis dalyvių susirinkimas, kuriame buvo patvirtinta nauja Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos personalinė sudėtis. Kauno regiono plėtros tarybos kolegijoje Savivaldybei atstovaujame su Savivaldybės tarybos deleguotu Tarybos nariu – Valentinu Vincu Revucku.

Ataskaitinių metų liepos mėn. vykusiame pirmajame naujos kadencijos Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos posėdyje buvau išrinkta Kolegijos pirmininke, pirmininko pavaduotoju – Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas.

Ataskaitiniais metais aktyviai dalyvavau Kauno regiono plėtros tarybos veikloje: pirmininkavau 14 Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos posėdžių ir 7 Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos patariamosios (merų) darbo grupės posėdžiams.

Kauno regiono plėtros tarybos visuotiniame susirinkime ir kolegijos posėdyje

Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos posėdžiuose priėmėme sprendimus dėl Kauno regiono plėtros plano iki 2020 m. pakeitimo, dėl 2022–2030 m. Kauno regiono plėtros plano patvirtinimo, įvairių Kauno regionų projektų sąrašų keitimo (pavyzdžiui, dėl priemonės Nr. 06.2.1-TID-R-511 „Vietinių kelių vystymas“ Kauno regiono projektų sąrašo, dėl priemonės Nr. 05.3.2.-APVA-R-014 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ Kauno regiono projektų sąrašo, dėl priemonės Nr. 04.5.1-TID-R-514 „Darnaus judumo priemonių diegimas“ Kauno regiono projektų sąrašo ir kt.), Kauno regiono plėtros tarybos administracijos direktoriaus 2022 m. veiklos vertinimo, Kauno regiono plėtros tarybos 2023 m. veiklos plano, Kauno regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano, išvadų vietos plėtros strategijų projektams, 2024 m. darbo grupės „Sveikatą stiprinantis Kauno regionas“ veiklos plano patvirtinimo ir kt. Ataskaitiniais metais 2022–2030 m. Kauno regiono plėtros plano projektų įgyvendinimas dar nebuvo prasidėjęs.

2023 m. gegužės 29 d. Kauno miesto savivaldybėje vyko Lietuvos Respublikos Seimo Kauno regiono bičiulių grupės ir Kauno regiono savivaldybių merų susitikimas. Jame Kauno regiono plėtros tarybos administracijos direktorė trumpai pristatė informaciją apie Kauno regiono plėtros tarybą, planavimo dokumentus, projektų planavimą, 2023 m. vasario 23 d. Kauno regiono plėtros tarybos kolegijos patvirtintą 2022–2030 m. Kauno

regiono plėtros planą bei pagrindinius, didžiausius buvusius ir esamus iššūkius planuojant projektus naujajame Europos Sąjungos finansavimo periode. Savivaldybių merai pristatė kiekvienoje savivaldybėje esančias problemas, skaudulius ir kylančius iššūkius. Daugiausiai dėmesio skirta susisiekimo klausimams, kurie aktualūs daugumai regiono savivaldybių: dėl pagrindinių Kauno regiono transporto arterijų, krašto kelio Nr. 130 (Kaunas–Prienai) rekonstrukcijos, kelių taisymo darbų, Lietuvos automobilių kelių direkcijos perdėtos biurokratijos. Aš kaip svarbų susisiekimo gerinimo klausimą įvardijau dviračių ir pėsčiųjų tilto per Nemuną, sujungsiančio Birštono miestą, poreikį. Kartu su Prienų rajono savivaldybės meru Alvydu Vaicekausku išreiškėme bendrą susirūpinimą, susijusį su šių metų sausio mėnesį pasikeitusiu Nacionalinės žemės tarnybos pavaldumu.

Gruodžio mėn. Birštone vyko Sveikatą stiprinančio Kauno regiono metinė konferencija „Sveikata visiems Kauno regiono gyventojams“, kurioje pagrindinis dėmesys buvo skirtas Kauno regiono savivaldybių gyventojų sveikatos būklės analizei ir ligų prevencijos programų įgyvendinimui. Akivaizdu, kad dar daugiau dėmesio turi būti skiriama nemokamoms ligų prevencijos programoms – turime pasiekti, kad bent 70 proc. gyventojų pasitikrintų sveikatą pagal šias programas. Bendradarbiaudami su kitomis Kauno regiono savivaldybėmis, turime didinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, įgyvendinti mobilių prevencinių programų iniciatyvą, ypač toms paslaugoms, kurias norint gauti reikia vykti į kitas savivaldybes.

Konferencija „Sveikata visiems Kauno regiono gyventojams“ Birštone

Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos posėdis

Esu **Lietuvos savivaldybių asociacijos** tarybos ir valdybos narė, Regioninės plėtros komiteto pirmininko pirmoji pavaduotoja. 2023 m. kovo 23 d. vyko paskutinis 2019–2023 m. kadencijos Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos posėdis, kuriame nutarėme kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, ministrę pirmininkę Ingridą Šimonytę dėl teisės aktų suderinamumo su Vietos savivaldos įstatymu, nes vietos bendruomenėms, gyventojams ir verslui svarbu laiku gauti kokybiškas viešąsias paslaugas, o savivaldybių institucijos – tinkamai įgyvendinti savo pareigas.

Gegužės 31 d. dalyvavau Lietuvos savivaldybių asociacijos suvažiavime Vilniuje. Jo metu išklausėme ataskaitinį Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidento pranešimą, revizijos komisijos pranešimą, diskutavome dėl 2024 m. vyksiančio referendumo dėl dvigubos pilietybės, patvirtinome 2022 m. finansines ataskaitas ir 2023 m. sąmatą, pakeitėme asociacijos įstatus. Vienu reikšmingiausių XXIX suvažiavimo momentų tapo naujo Lietuvos

savivaldybių asociacijos prezidento ir viceprezidentų rinkimai. Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentu išrinktas Jonavos rajono savivaldybės meras Mindaugas Sinkevičius.

Rugsėjo 21 d. vykusiame Lietuvos savivaldybių asociacijos posėdyje išreiškėme savivaldybių poziciją dėl Nekilnojamojo turto mokesčio reformos. Pasiūlėme Lietuvos Respublikos Seimui stiprinti savivaldybių vaidmenį nustatant nekilnojamojo turto mokesčio tarifus ir leisti pačioms savivaldybėms spręsti dėl jo dydžio Seimo nustatytose mokesčio ribose. Siekiant išspręsti Birštonui ir kitoms savivaldybėms itin aktualią problemą – apleistus, neprižiūrimus ir nebaigtus statyti pastatus, pasiūlėme jiems taikyti maksimalų iki 9 proc. nekilnojamojo turto mokesčio tarifą ir taip paskatinti savininkus tvarkyti apleistą turtą. Savivaldybės išreiškė nepritarimą įstatymo projekte numatytam lengvatiniam 0,1 proc. dydžio tarifui didesnės vertės būstams – tai pažeistų socialinio teisingumo principus, kai turintis brangesnį turtą gautų didesnę lengvatą.

Birštono kurortui atstovauju **Lietuvos kurortų asociacijoje.** Lietuvos kurortų asociacijoje atstovavau ir gyniau bendruosius narių interesus, dalyvavau renginiuose, stiprinančiuose Lietuvos kurortų ir kurortinių teritorijų pažangą bei žinomumą pasaulyje, kurortams ir kurortinėms teritorijoms svarbiais klausimais bendradarbiavau su Lietuvos Respublikos ministerijomis, kitomis institucijomis.

Nuo 2021 m. gegužės iki 2023 m. birželio mėn. buvau išrinkta Lietuvos kurortų asociacijos prezidente. Džiaugiuosi, kad kadencijos metu pavyko padaryti tikrai nemažai labai svarbių Lietuvos kurortams, Birštonui, kurortinėms teritorijoms darbų, iš kurių vienas svarbiausių – 2023 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas ir įsigaliojęs Lietuvos Respublikos kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymas. Dėl šio įstatymo priėmimo ne vienus metus kryptingai dirbau tiek atstovaudama Lietuvos kurortų asociacijai, tiek Birštono kurortui. Dėl spartesnio priėmimo kreipiausi į Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen, Seimo narius, ministrus ir kt.

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo priėmimas yra neabejotinai svarbus žingsnis, kuris padės užtikrinti nuoseklią ir darnią Lietuvos kurortų bei kurortinių teritorijų plėtrą. Iki įstatymo priėmimo kurortų sritį Lietuvoje reguliavo atskiri teisės aktai, kurie nebuvo tikslingai nukreipti į kurorto ir kurortinės teritorijos statusą turinčių savivaldybių aiškų reglamentavimą, nebuvo pabrėžiama kurortų svarba Lietuvos turizmui, jų išskirtinumas ir savarankiškumas, nebuvo pakankamai atsižvelgiama į šių vietovių sukuriamą ekonominę naudą.

Birštono kurortas

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymu siekiama užtikrinti kurortų ir kurortinių teritorijų ilgalaikę, tolygią ir darnią plėtrą, finansavimo šaltinius, unikalios rekreacinės aplinkos ir gamtinių gydomųjų veiksnių, kaip išskirtinės reikšmės valstybės turto, racionalų naudojimą ir išsaugojimą, sudaryti sąlygas kurortinio sveikatinimo paslaugų bei medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugų plėtrai, plėtoti atvykstamąjį ir vietinį turizmą kurortuose ir kurortinėse teritorijose kaip prioritetines turizmo plėtros kryptis ir palankaus valstybės įvaizdžio formavimo pagrindą, skatinti ir vykdyti kurortologinius tyrimus bei nustatyti valstybės ir savivaldybių institucijų kompetenciją kurortų ir kurortinių teritorijų vystymo srityje. Priimtas įstatymas nustato nacionalinės kurortų ir kurortinių teritorijų politikos įgyvendinimo uždavinius, kurortų ir kurortinių teritorijų finansavimą, gamtinių gydomųjų veiksnių mokslinių tyrimų atlikimo pagrindus, valstybės bei savivaldybių institucijas, atsakingas už kurortų ir kurortinių teritorijų darnų vystymą. Tikiu, kad priimtas įstatymas leis tvirčiau, nuosekliau ir tvariau vystyti kurortus ir kurortines teritorijas, kurie yra ypač svarbi Lietuvos turizmo dalis.

Ataskaitiniu laikotarpiu pavyko pasiekti, kad Vokietijos ligonių kasos savo piliečiams kompensuotų išlaidas už suteiktas sveikatinimo paslaugas Lietuvos kurortuose. Pripažinta, kad mūsų kurortuose veikiančios sanatorijos, jų paslaugų kokybės lygis atitinka Vokietijos privalomojo sveikatos draudimo įstaigų keliamus reikalavimus. Taip pat šiuo laikotarpiu buvo pasirašyta trišalė sutartis tarp Lietuvos kurortų asociacijos, Nacionalinės sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacijos ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dėl bendradarbiavimo kurortologijos srityje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu 2020–2025 m. laikotarpiui esu patvirtinta tikrąja **Europos regionų komiteto nare**. Lietuvos delegacija buvo sudaryta laikantis tolygaus regioninio atstovavimo principo bei atsižvelgiant į politinių partijų gautus mandatus 2019 m. savivaldybių tarybų rinkimuose.

Aktyviai dalyvauju Europos regionų komiteto, Teritorinės sanglaudos politikos (COTER) bei Švietimo, jaunimo, kultūros ir mokslinių tyrimų (SEDEC) komisijų veikloje. Priklausau Europos regionų komiteto Europos socialistų partijos (PES) grupei.

2023 m. dalyvavau šešiose Europos regionų komiteto plenarinėse sesijose, kuriose diskutavome apie darnų vystymąsi, skaitmeninę darbotvarkę, Europos Sąjungos energetikos politiką, talentų atskleidimą Europos Sąjungos regionuose, socialinio dialogo stiprinimo galimybes, tikslus ir priemones pažangioms Europos kaimo vietovėms kurti, asbesto direktyvos pakeitimus, sanglaudos politikos ateitį. Šių dienų globalūs iššūkiai rodo, kad sanglaudos politika turi būti atnaujinta siekiant stiprinti Europos miestus ir regionus bei mažinti didėjančius skirtumus. Paraginome finansavimo programas pritaikyti kiekvieno regiono poreikiams ir prioritetams, pažymėdami, kad siekiant greito ir

veiksmingo sanglaudos politikos įgyvendinimo jos reguliavimas turi būti stabilus ir aiškus, o lėšų perorientavimo taisyklės lankstesnės.

Plenarinėse sesijose ataskaitiniais metais priėmėme 53 nuomones ir 6 rezoliucijas. Dalyvavau penkiuose Europos regionų komiteto Teritorinės sanglaudos politikos komisijos (COTER) bei penkiuose Švietimo, jaunimo, kultūros ir mokslinių tyrimų (SEDEC) komisijos posėdžiuose.

Vietos ir regionų valdžios institucijos, kurioms kartu su kitais nariais atstovaujame, yra Europos demokratijos pagrindas. Džiaugiuosi, kad, joms atstovaudama ir reikšdama nuomonę apie Europos Sąjungos teisės aktus, galiu prisidėti prie Europos Sąjungos politikos formavimo ir sprendimų priėmimo proceso, darančio tiesioginį poveikį regionams ir miestams, tarp jų, žinoma, ir Birštonui. Dirbdami Regionų komitete jos nariai pirmieji sužino europines tendencijas, turi galimybę pritaikyti jas savo miestuose. Neabejoju, kad mano darbas Europos regionų komitete leidžia Birštonui būti žingsniu priekyje.

3. BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIŲ PLANŲ ĮGYVENDINIMAS

PATRAUKLIOS APLINKOS GYVENIMUI, POILSIUI IR DARBUI KŪRIMAS

Birštono savivaldybė 2021–2030 m. strateginiame plėtros plane išsikėlė ambicingus tikslus, kuriuos siekia įgyvendinti, išliekant unikaliu, tarptautinio lygio kurortu. Ataskaitiniais metais savo veikloje vadovavausi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, Birštono savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės 2021–2030 m. strateginiu plėtros planu, 2023–2025 m. strateginiu veiklos planu. Birštono savivaldybės strateginiams plėtros bei veiklos planams įgyvendinti naudojamos Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos lėšos.

Europos Tarybos ženklas už nepriekaištingą demokratinį valdymą

Kurdami patrauklią aplinką gyvenimui, poilsiui ir darbui, kryptingai vystome darnaus judumo planą, užtikriname kultūrai, sportui ir gyvenimui patrauklios aplinkos ir laimingos bendruomenės kūrimą, technologinės pažangos vystymą, viešųjų paslaugų kokybės gerinimą, žaliosios savivaldybės kūrimą.

2023 m. Birštono savivaldybė buvo apdovanota Europos Tarybos ženklu už nepriekaištingą demokratinį valdymą (ELoGE). Šis ženklas yra savivaldos etaloninis vertinimas ir pripažinimas, kad Savivaldybė pasiekė aukštą demokratinio valdymo lygį pagal Europos Tarybos standartus.

Šio vertinimo tikslas yra skatinti ir pripažinti gero valdymo praktikas Europos savivaldybėse. Jį sudaro trys Europos Tarybos aprobuoti ir Lietuvai pritaikyti klausimynai – Savivaldybės tarybos nariams, Savivaldybės administracijai, Savivaldybės gyventojams – kiekvienas klausimynas apima klausimus, susijusius su gero demokratinio valdymo principais. Gero valdymo principai apima dalyvavimą, atstovavimą, sąžiningų rinkimų organizavimą, reagavimą, veiksmingumą, efektyvumą, atvirumą, skaidrumą, teisėtumą, etišką elgesį, kompetencijas, gebėjimus, inovacijas, atvirumą pokyčiams, patvarumą, ilgalaikę orientaciją, stabilų finansų valdymą, žmogaus teises, kultūrinę įvairovę, socialinę sanglaudą, atskaitomybę. Tai yra jau antrasis Birštono savivaldybei įteiktas Europos Tarybos ženklas už nepriekaištingą valdymą ir gerojo valdymo principų diegimą. Pirmasis ženklas buvo įteiktas 2020 m.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytų Savivaldybės funkcijų atlikimo kokybė priklauso nuo Savivaldybės tarybos, vadovų, administracijos, Kontrolės ir audito tarnybos, seniūnijos, Savivaldybės įstaigų, įmonių veiklos. Nuo to, kaip Savivaldybės administracija, jos įmonės, įstaigos laikosi vietos savivaldos principų, vykdo Savivaldybės, valstybines, įmonių ir įstaigų funkcijas, kaip kokybiškai ir racionaliai dirba darbuotojai, labai priklauso visos Birštono savivaldybės plėtros tolesnės perspektyvos.

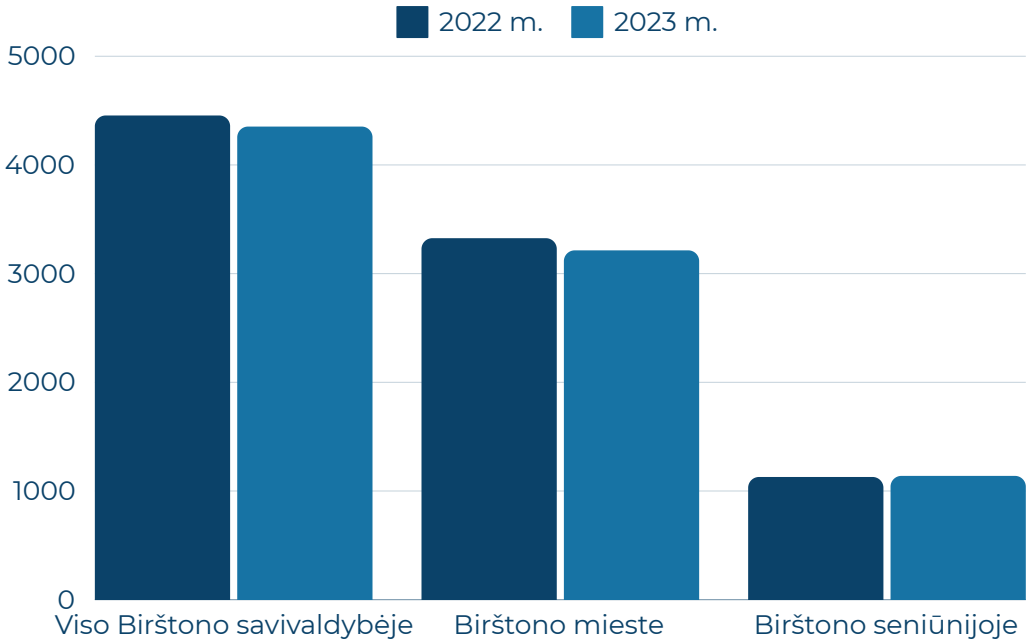
Siekiant įgyvendinti Savivaldybės strateginiuose planuose išsikeltus tikslus nuolat bendrauju su Birštono savivaldybės tarybos nariais, administracijos vadovais bei specialistais, Savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovais ir kt. Su jais susitinkame visų Savivaldybės įstaigų vadovų, jų grupių ar individualiuose pasitarimuose.

Metų pabaigoje mano inicijuotame susitikime su Birštono savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovais, jų pavaduotojais aptarėme 2024 m. Savivaldybės biudžeto planavimą ir būtinus darbus, siekiant parengti subalansuotą Savivaldybės biudžetą. Kalbėjome apie įstaigų perkamų paslaugų kainas ir jų mažinimą organizuojant bendrus viešuosius pirkimus, saugumo didinimą savivaldybėje įrengiant daugiau vaizdo stebėjimo kamerų, civilinę saugą ir būtinybę imtis visų priemonių, kad įstaigos būtų pasiruošusios reaguoti į iškylančius pavojus ir ekstremalias situacijas. Gruodžio mėn. susitikau su Birštono savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų vadovais. Susitikimo metu aptarėme 2023 m. įstaigų nuveiktus darbus, ateinančių metų planus. Ataskaitiniais metais buvo vykdomas ir Savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovų metinis veiklos vertinimas.

Nuolatinis bendravimas, dalinimasis planais, kylančiomis problemomis padeda visoms pusėms rasti geriausius sprendimus, įgyvendinti išsikeltus tikslus, racionaliau planuoti ateities veiklas.

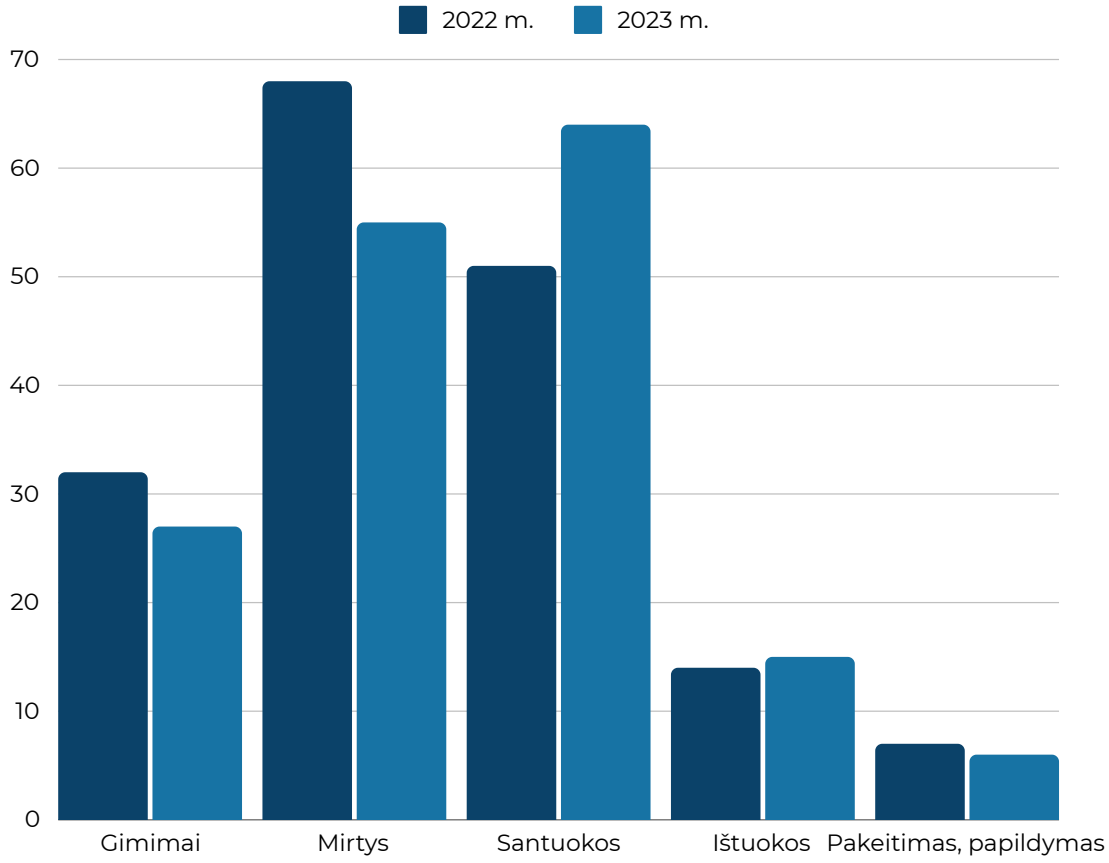
SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ DEMOGRAFIJA

Ataskaitiniais metais Birštono savivaldybės gyventojų skaičius sumažėjo. Savo gyvenamąją vietą Birštono savivaldybėje 2023 m. buvo deklaravę 4353 gyventojai (2022 m. – 4455 gyventojai), iš jų 3214 gyvenamąją vietą deklaravo Birštono mieste ir 1139 – Birštono seniūnijoje. Pagal amžiaus grupes daugiausiai gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą Birštono savivaldybėje, buvo 45–65 metų amžiaus grupės (1300 gyventojų), 25–45 metų amžiaus grupės (997 gyventojai) ir 65–85 metų amžiaus grupės (976 gyventojai).

Gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą Birštono savivaldybėje, skaičiaus kaita 2022–2023 m.

Deja, bet praėjusiais metais Savivaldybėje daugiau žmonių mirė negu gimė. 2023 m. Birštono savivaldybėje užregistruoti 27 gimimai (gimė 11 mergaičių ir 16 berniukų), 55 mirtys, 64 santuokos, 15 ištuokų. 2023 m. populiariausias naujagimio vardas Birštone – Nojus.

Civilinės būklės aktai Birštono savivaldybėje 2022–2023 m.

Birštono savivaldybė taiko papildomas šeimos stiprinimo priemones ir nuo 2016 m. balandžio 1 d. iš Savivaldybės biudžeto skiria vienkartinę vaiko gimimo išmoką. Išmoka skiriama ir mokama gimus vaikui, kurio bent vieno iš tėvų gyvenamoji vieta, teisės aktų nustatyta tvarka, yra deklaruota Birštono savivaldybėje ir šeimos faktinė gyvenamoji vieta yra Birštono savivaldybėje. Išmokos dydis – 5 bazinės socialinės išmokos dydžiai (2023 m. – 245 Eur). 2023 m. vienkartinės vaiko gimimo išmokos išmokėtos 17 vaikų. Bendra išmokų suma – 4 150 Eur.

2023 m. mirė 13 gyventojų mažiau nei 2022 m. 2023 m. Birštono savivaldybėje registruotų mirusių žmonių amžiaus vidurkis: moterų – 79 m., vyrų – 70 m. Birštono savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybėje gyvenamąją vietą deklaravusiems asmenims taip pat skiriama vienkartinė išmoka mirties atveju. Mirus Birštono savivaldybės gyventojui iš Savivaldybės biudžeto skiriama papildoma 150 Eur vienkartinė išmoka laidotuvių išlaidoms padengti. 2023 m. dėl šios vienkartinės išmokos iš Savivaldybės biudžeto lėšų kreipėsi 50 asmenų, išmokėta 7 500 Eur.

Lyginant su 2022 m. nežymiai sumažėjo išvykusių asmenų skaičius. Iš gyventojų, deklaravusių išvykimą, daugiausiai išvyko į Jungtinę Karalystę – 7. Daugiausiai asmenų atvyko iš Prienų rajono – 34, Kauno miesto – 15, Vilniaus miesto – 11. Džiugina tai, kad pagal gyventojų, 2013–2023 m. pasinaudojusių deklaravimo paslaugomis Birštono savivaldybėje, skaičių pastebima, kad daugiau gyventojų atvyksta nei išvyksta.

ŠVIETIMAS

Švietimo užtikrinimas ir jo kokybė yra visuomenės gerovės kūrimo pagrindas. Birštono savivaldybėje yra užtikrinamas švietimo prieinamumas, vykdomas ikimokyklinis ir priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis, vidurinis, neformalusis ugdymas.

Su Birštono savivaldybės švietimo įstaigų vadovais ir jų pavaduotojais

Artėjant rugsėjo 1-ajai susitikau su Birštono savivaldybės švietimo įstaigų vadovais ir jų pavaduotojais aptarti, kaip vyksta pasiruošimas naujiems mokslo metams. Vadovai pristatė esamą situaciją, ugdymo programų naujoves, galimus iššūkius, naujų mokytojų ir darbuotojų priėmimo, įstaigų infrastruktūros sutvarkymo klausimus.

Ataskaitiniais metais Birštono savivaldybė rengė investicijų projektą „Birštono savivaldybės administracijos „Tūkstantmečio mokyklų“ programos švietimo pažangos plano vykdymas“. Investicinio plano įgyvendinimui Birštono savivaldybei numatoma skirti suma iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir valstybės biudžeto – 583 298,77 Eur. Dalyvavimas programoje sudarys galimybes dar labiau sustiprinti Birštono gimnaziją, kiekvienam joje besimokančiajam mokiniui sukurti lygiavertes ir šiuolaikiškas kokybiško ugdymo(si) sąlygas, lemiančias geresnius mokinių pasiekimus ir mažesnius pasiekimų atotrūkius tarp skirtingų mokyklų ir savivaldybių. Birštono savivaldybė programoje dalyvaus kartu su Prienų rajono savivaldybe.

Birštono švietimo įstaigos taip pat dalyvauja projekte „Atviros ekosistemos atsiskaitymams negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigų valgyklose kūrimas“. 2023 m. baigti įgyvendinti projektai „Kokybės krepšelis“, „Karjeros specialistų tinklo vystymas“.

Birštono savivaldybėje į ugdymo įstaigas pavežami visi vaikai. Kaimiškose vietovėse gyvena 261 mokinys. Geltonaisiais mokykliniais autobusais pavežamas 121 mokinys, maršrutiniu transportu – 138 mokiniai. Vis tik susiduriama su mokyklinių autobusiukų trūkumu, dėl to kai kuriems mokiniams tenka anksti keltis, nėra galimybės visus mokinius į ugdymo įstaigas atvežti vienu metu.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinamos ir ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas užtikrinamas dvejose Birštono savivaldybės švietimo įstaigose: Birštono vaikų lopšelyje-darželyje „Vyturėlis“ ir Birštono lopšelyje-darželyje „Giliukas“. Į Birštono savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes vykdomas centralizuotas vaikų priėmimas. 2022–2023 m. m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas buvo ugdomi 193 (2022 m. – 202) vaikai: pagal ikimokyklinio ugdymo programą – 131 (2022 m. – 140), pagal priešmokyklinio ugdymo programą – 49 (2022 m. – 56). 2022-2023 m. bendras vaikų skaičius nežymiai sumažėjo. Vietų skaičius darželiuose yra pakankamas, yra laisvų vietų.

Birštono lopšelyje-darželyje „Giliukas“ 2023 m. veikė 4 grupės: 1 ankstyvojo ugdymo grupė, 2 ikimokyklinio amžiaus grupės, 1 priešmokyklinio amžiaus grupė. Ankstyvojo ugdymo grupėje mokėsi 13 vaikų (2022 m. – 14 vaikų), ikimokyklinio ugdymo grupėse 33 vaikai (2022 m. – 32 vaikai), priešmokyklinio ugdymo grupėje – 13 vaikų (2022 m. – 19 vaikų). 2023 m. įstaigoje vaikų skaičius keitėsi nežymiai. Įstaigoje metų pabaigoje buvo ugdomi 59 vaikai (2022 m. – 66 vaikai).

2023 m. lopšelis-darželis daug dėmesio skyrė kokybiškų, inovatyvių ir patrauklių ugdymo(si) paslaugų teikimui, bendruomenės telkimui, mikroklimato gerinimui. Turtinant vaikų ugdymo aplinkas, didesnį dėmesį skyrė ekologiškų ir tvarių priemonių įsigijimui, sveikos ir saugios, gamtai draugiškos aplinkos kūrimui. Nuo 2023 m. spalio 1 d. darželyje teikiama ankstyvojo amžiaus neformaliojo ugdymo paslauga. Į lopšelį-darželį atvyksta ir pamokas veda Birštono meno mokyklos dailės, dramos ir muzikos mokytojai.

Keturis mėnesius darželyje vyko ilgalaikis projektas „Iš mažos gilės į galingą ąžuolą“, kurio metu kūno kultūros pamokas vaikams vedė profesionalūs treneriai. Antrus metus veikė Robotikos būrelis. Įstaigos vykdomos sveikatingumo veiklos buvo įvertintos Nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo bei aktyvių mokyklų veiklos koordinavimo komisijos – Birštono lopšelis-darželis „Giliukas“ pripažintas sveikatą stiprinančia mokykla. Ateityje svarbu pabaigti šio lopšelio-darželio pastato ir kiemo remonto darbus, tačiau iššūkis išlieka finansavimo trūkumas šiems darbams atlikti.

Birštono vaikų lopšelį-darželį „Vyturėlis“ 2022 m. lankė 134 vaikai, 2023 m. – 114 vaikų. Grupių skaičius ataskaitiniais metais nekito – lopšelyje-darželyje veikė 10 grupių: 8 ikimokyklinio ir 2 priešmokyklinio ugdymo grupės. Priešmokyklinėje grupėje ugdoma 18 vaikų, ikimokykliniame – 46 vaikai ir 50 ankstyvojo amžiaus vaikų. Vaikų skaičiaus mažėjimas yra viena pagrindinių problemų, su kuria susiduria ši ugdymo įstaiga.

Įstaiga siekė aktyvaus, patirtinio, kūrybiško, inovatyvaus ugdymo(si), atitinkančio vaikų poreikius ir galias; inovatyvios, veiksmingos, kryptingos darželio ir šeimos partnerystės; nuoseklaus, sistemingo, kryptingo mokytojo profesinio ir asmeninio meistriškumo. Lopšelis-darželis pasirinkęs sveikos gyvensenos ugdymo kryptį. 2019–2020 m. tapo „Sveikatiados“ projekto dalyviais, prisijungė prie Lietuvos masinio futbolo asociacijos projekto „Futboliukas“ veiklų. Nacionalinis sveikatą stiprinančių mokyklų tinklas bei aktyvių mokyklų veiklos koordinavimo komisija įvertino įstaigos veiklą – Birštono vaikų lopšelis-darželis „Vyturėlis“ pripažintas sveikatą stiprinančia mokykla. 2023 m. įstaiga dalyvavo respublikiniame ikimokyklinio ugdymo įstaigų projekte „Lietuvos mažųjų žaidynės 2023“, tarptautinėje vaikų socialinių įgūdžių ugdymo programoje „Zipio draugai“, vykdė veiklas tarptautiniame eTwinning projekte, kituose projektuose, programose.

Spalio mėn. mažieji svečiai iš vaikų lopšelio-darželio „Vyturėlis“ apsilankė Savivaldybėje. Vaikučiai drąsiai domėjosi Savivaldybės veikla, mero darbu, smalsiai apžiūrėjo mero regalijas. Džiugu svečiuose sulaukti smalsių mažųjų birštoniečių, moksleivių. Savivaldybėje visada laukiame ir priimame darželių auklėtinius, gimnazijos moksleivius, juos supažindiname su Savivaldybės funkcijomis, veiklomis, čia dirbančiais specialistais.

2023 m. **Birštono gimnazijos** veikla buvo orientuota gimnazijos veiklos programoje numatytoms priemonėms įgyvendinti. Gimnazijoje 2022–2023 m. m. buvo sukomplektuoti 25 klasių komplektai: 9 pradinių (1–4 kl.) klasių komplektai, 8 pagrindinio ugdymo (5-8 kl.) klasių komplektai ir 8 gimnazijos (I–IV kl.) klasių komplektai. Bendras mokinių skaičius Birštono gimnazijoje – 536 mokiniai.

2023 m. įsigijus papildomų ugdymo priemonių atsirado dar daugiau galimybių mokinių patyriminėms veikloms, tendencingai tobulėjo mokinių savivaldaus mokymosi gebėjimai, ugdymo(si) proceso metu buvo mokytojų taikomi patyriminio ugdymo metodai. Įvairiose edukacinėse erdvėse vykdomos STEAM patyriminės veiklos leido mokiniams ir mokytojams glaudžiau bendradarbiauti, kartu mokytis, sutvirtino teorijos ir praktikos sąsajas, gerino ugdomosios veiklos kokybę ir sukūrė sąlygas kiekvieno profesinei ūgčiai.

2023 m. pagrindinį išsilavinimą įgijo 38 mokiniai. Didžioji dalis pagrindinį ugdymą baigusių mokinių (94,74 proc.) tęsė mokymąsi vidurinio ugdymo pakopoje. 2023 m. gimnaziją baigė 39 abiturientai.

2023 m. gimnazijos mokinių pasirinktų ir laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus vidurkis buvo didesnis nei šalies: mokyklos – 3,5, šalies – 2,9. Tuo tarpu vidutinis visų valstybinių brandos egzaminų vidurkis buvo artimas šalies vidurkiui: gimnazijos – 45,1 balo, o šalies – 46,4 balo. Daugumos pasirinktų ir laikytų valstybinių brandos egzaminų procentas buvo didesnis negu šalies: lietuvių kalbos valstybinį brandos egzaminą laikė 81,6 proc. mokinių (šalies – 69,5 proc.), užsienio kalbos (anglų kalbos) – 76,3 proc. (šalies – 67,7 proc.), geografijos – 23,7 (šalies – 20,2 proc.), chemijos – 7,9 proc. (šalies– 7,0 proc.), biologijos – 36,8 proc. (šalies – 25,8 proc.), istorijos – 31,6 proc. (šalies – 20,5 proc.), matematikos – 60,5 proc. (šalies – 58,1 proc.), fizikos – 21,1 proc. (šalies – 10,6 proc.). Pagal gautų balų vidurkius aukštesnius įvertinimus negu šalies mokiniai gavo iš geografijos (65,3), informacinių technologijų (52,5) bei istorijos (42,8) valstybinių brandos egzaminų. 6

anglų kalbos valstybinio brandos egzamino ir 4 lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino įvertinimai buvo aukščiausio įvertinimo lygmens (86 – 100 balų intervale).

Gimnazija 2023 m. dalyvavo 16 mokyklinių, 15 Birštono savivaldybės, 31 respublikiniame bei 14 tarptautinių projektų bei konkursų. Gimnazijoje buvo toliau vykdomi jau tradiciniais tapę projektai: „Rudenėlio taku“ 1–4 klasių mokiniams, gabiųjų mokinių ugdymo projektas „Atrask save kūryboje Kalėdų žingsniams aidint 2023“, vasaros stovykla 1–4 klasių mokiniams „Ilsiuosi, tyrinėju, atrandu 2023”, abiturientų „Šimtadienio“ šventė, išleistuvės, Paskutinio skambučio šventė ir kt. Deja, bet jaunimas ne visada įsitraukia ir dalyvauja tradicinėse valstybinėse šventėse, minėjimuose.

Spalio mėnesį susitikau su Birštono gimnazijos mokytojais. Susitikimo metu pristačiau Savivaldybės požiūrį į strateginius tikslus švietimo srityje, išklausiau mokytojų išsakytas problemas, džiaugsmus, pasiūlymus, diskutavome apie mokytojų kvalifikacijos kėlimą ir iššūkius, gyvenimo įgūdžių ugdymo programą, mokinių maitinimo įgyvendinimą švediško stalo modeliu, „Tūkstantmečio mokyklų“ programos laukiamus rezultatus, „Visos dienos mokyklos“ modelio įgyvendinimą bei mokytojų ir mokinių skatinimą už puikius mokymo(si) rezultatus. Aptarėme, kaip turi būti tinkamai reaguojama į tuo metu visoje Lietuvoje gautus grasinimus apie sprogmenis, šalyje labai aktualią narkotikų, psichotropinių medžiagų, tabako vartojimo problemą. Nors Birštono gimnazijoje 2023 m. situacija buvo gera, mokytojai nestreikavo, kalbėjome ir apie streikus, mokytojų atlyginimus, krūvių paskirstymą, mokinių skaičių klasėse. Nerimą kelia pedagogų amžiaus vidurkis – gimnazijoje dirba daug garbaus amžiaus pedagogų, o jaunų specialistų, kaip ir visoje Lietuvoje, trūksta.

Neformalusis vaikų švietimas yra neatsiejama ugdymo dalis, kurios paskirtis yra tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Birštono gimnazijoje 2022–2023 m. m. veikė 27 įvairių veiklos krypčių neformaliojo ugdymo užsiėmimai, iš kurių 9 meniniai, 2 lavinantys dėmesingumą ir psichologinį atsparumą bei emocijų valdymą, 5 ugdantys loginį mąstymą, 8 sportiniai, 1 skautų, 1 istorinis, 1 gamtinis.

2023 m. Birštono savivaldybėje buvo vykdomos 8 neformaliojo vaikų švietimo programos, kurioms vykdyti panaudota 25 257,69 tūkst. Eur. Neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti Birštono savivaldybei iš valstybės biudžeto 2023 m. buvo skirta 26 000 tūkst. Eur.

Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas ir neformaliojo vaikų švietimo programas Birštono savivaldybėje įgyvendina **Birštono meno mokykla**. Mokykloje 2023 m. buvo ugdoma pagal 14 programų: formalųjį švietimą papildančias ugdymo programas, neformaliojo ugdymo programas, neformaliojo suaugusiųjų meninio ugdymo programas, neformaliojo vaikų švietimo programą. Ataskaitiniais metais mokykloje įvestos naujos formalųjį švietimą papildančios ugdymo programos – teatrinio meno ir choreografijos, o muzikavimo programoje įvestas naujas muzikos instrumentas – fleita.

Įstaigoje mokėsi 215 mokinių (asmenų) arba 246 mokiniai sąraše, t. y. 192 mokinai (vaikai), iš kurių 31 lankė po 2 programas ir 23 mokiniai mokėsi pagal suaugusiųjų programas.

Meno mokyklos mokiniai ir mokytojai dalyvavo Birštono savivaldybės kultūriniame gyvenime: per metus Birštone surengė apie 20 įvairių renginių, koncertų, parodų. Aktyviai dalyvavo respublikiniuose ir tarptautiniuose festivaliuose, konkursuose, kuriuose buvo pastebėti ir įvertinti aukštomis prizinėmis vietomis.

Džiaugiuosi, kad 2023 m. įstaiga pasitiko dirbdama renovuotose, energetiškai efektyvesnėse, geriau pritaikytose įvairioms meno veikloms bei asmenims su negalia, patalpose.

Vaikų vasaros stovyklos 2023 m. buvo organizuojamos pagal 6 programas: Birštono viešoji biblioteka „Kas žmogiuko širdyje“, Birštono gimnazija „Ilsiuosi, tyrinėju, atrandu 2023“, Birštono meno mokykla „Aukščiau žemės“, Birštono sporto centras „Vasara su kamuoliu“, Birštono sporto centras „24 vasaros sekundės“, Nemajūnų dienos centras „Stovyklaukime, draugaukime, pramogaukime“.

Birštono savivaldybėje organizuotų vaikų stovyklų akimirkos

Stovyklos prisidėjo prie vaikų vasaros užimtumo didinimo, pilietiškumo, bendruomeniškumo, kūrybiškumo, sportiškumo ugdymo. Kūrybinėse, meninėse, sportinėse, kraštotyrinėse, bendro profilio stovyklose dalyvavo 250 jaunųjų birštoniečių. 13 400 Eur stovyklų finansavimui skyrė Birštono savivaldybė, prie kai kurių išlaidų finansavimo prisidėjo ir tėveliai bei vietos verslo atstovai.

Spalio 30 d. Nemajūnų dienos centre vykusioje Birštono savivaldybės vaikų vasaros stovyklų ataskaitinėje konferencijoje buvo pristatytos 2023 m. vykusių vaikų stovyklų veiklos, pasidalyta gerąja patirtimi, kitų metų lūkesčiais ir planais.

KULTŪROS IR SPORTO PUOSELĖJIMO VEIKLA

Birštono savivaldybės kultūros įstaigos kurorte formuoja išskirtinę kultūrą, skiria didelį dėmesį tradicinių festivalių tęstinumui, unikalių projektų įgyvendinimui. Birštono savivaldybės kultūros infrastruktūra, organizuojami renginiai, įgyvendinami projektai yra vertinami ne tik Birštone, bet ir Lietuvoje.

2023 m. gruodžio 1 d. buvo paskelbtas Lietuvos savivaldybių kultūros indeksas 2022, kuriame Birštono savivaldybė buvo reitingų viršūnėje. Tyrimas atliktas Lietuvos kultūros tarybos užsakymu ir jo tikslas – objektyviai ir visapusiškai reprezentuoti kultūros situaciją kiekvienoje savivaldybėje, palyginti situaciją tarp savivaldybių, sudaryti galimybes identifikuoti problemiškiausius aspektus, kuriuos būtų galima gerinti kiekvienoje savivaldybėje.

Pagal bendrą savivaldybių kultūros indeksą Birštono savivaldybė užėmė 5 vietą iš 60 savivaldybių. Birštonas pripažintas lyderiu pagal dalyvavimą kultūroje ir socialinį kapitalą – užėmė 1 vietą. Labai gerai savivaldybė buvo įvertinta pagal kultūros organizacijas (4 vieta), kūrėjus (4 vieta), finansavimą kultūrai (6 vieta), kultūros paveldą (6 vieta).

2023 m. Birštono kultūros centro direktorius Zigmas Vileikis Lietuvos kultūros centrų asociacijos buvo pripažintas geriausiu kultūros centro vadovu Lietuvoje ir jam buvo įteiktas prestižinis „Auksinio Fenikso“ apdovanojimas.

Lietuvos kultūros centrų asociacijos „Auksiniai feniksai 2022“ apdovanojimuose su Birštono kultūros centro direktoriumi Zigmu Vileikiu

Birštono kultūros centras, kaip kultūrinė įstaiga, siekia sudaryti sąlygas Birštono savivaldybės gyventojams naudotis kultūrinėmis paslaugomis, dalyvauti kultūriniame gyvenime. Savivaldybės gyventojų kultūrinė veikla, dalyvavimas mėgėjų kūrybinėje veikloje išreiškia visuomenės aktyvumą, jos poreikius ir vertybines nuostatas. 2023 m. spalio 19 d. Birštono savivaldybės taryba patvirtino naujus Birštono kultūros centro nuostatus.

2023 metais kultūros centre veikė 16 įvairių mėgėjų meno kolektyvų, jų veikloje dalyvavo 246 entuziastai. Birštono kultūros centre, pagal Lietuvos liaudies kultūros centro meno kolektyvų sugrupavimą, įvertinant jų meninį lygį, aukščiausio meninio lygio, t. y. I kategorijos kolektyvų buvo 6, II kategorijos – 2.

2023 m. Birštono savivaldybėje organizuota 73 renginiais daugiau nei 2022 m. Pagal Savivaldybės kultūros programą, vykdant projektinę veiklą 2023 m. kurorte surengti 263 respublikiniai, regioniniai ir lokalūs renginiai, kuriuose dalyvavo virš 51 tūkst. žmonių. Kultūrinei veiklai Birštono savivaldybė skyrė 131 500 Eur, kultūros centras iš savo surinktų lėšų – 62 100 Eur.

Ataskaitiniu laikotarpiu Birštono savivaldybėje buvo minimos valstybinės ir atmintinos šventės (Laisvės gynėjų diena, Lietuvos valstybės atkūrimo diena, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena ir kt.), kalendorinės šventės, įvairūs meno mėgėjų bei profesionalių kolektyvų konkursai, apžiūros, festivaliai, kino filmų demonstravimai, koncertai, parodos.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas

Vasario 16-osios Birštono savivaldybės apdovanojimai 2023 m. buvo įteikti: už besąlygišką atsidavimą gydytojo profesijai ir Birštono vardo garsinimą – Aušrai Mituzaitei, už profesionaliai ir nuoširdžiai puoselėjamą Birštono krašto kultūrinę bei istorinę atmintį – Genovaitei Mačiūtei, už prasmingą, aktyvią pedagoginę ir visuomeninę veiklą – Antanui Kisieliui, už aktyvią sportinę veiklą ir Birštono kurorto gyvenimo ir gamtos įamžinimą fotografijose – Audronei Šidiškienei, už oreivystės populiarinimą, puoselėjamas dzūkiškas tradicijas ir Birštono vardo garsinimą – Jurgitai Kazlauskienei ir Žydrūnui Kazlauskui su šeima.

Vasario 16-osios Birštono savivaldybės apdovanojimų nominantai

Birželio pradžioje vyko tradicinė Birštono kurorto šventė „BirštONinzuojam!“. Šventė prasidėjo miestelėnų eisena, atvykusių svečių laukė spalvinga renginių programa, daugybė veiklų po atviru dangumi, pramogos šeimoms, muzikiniai koncertai, merės pusryčiai.

Liepos 30 d. – rugpjūčio 6 d. vyko Birštono vasaros menų akademija, rugpjūčio pabaigoje svečiai ir kurorto gyventojai buvo pakviesti į išskirtinį, vienintelį tokio pobūdžio diskusijų festivalį Lietuvoje „Būtent!“. Gruodžio 2 d. buvo įžiebta kurorto kalėdinė eglė.

Ataskaitiniu laikotarpiu minėjome įvairias profesines šventes. Medicinos darbuotojų dienos proga drauge su vicemerais pasveikinau, už nuoširdų darbą padėkojau sveikatos ir sveikatingumo įstaigų vadovams, medicinos srities darbuotojams. Lietuvos socialinių darbuotojų dienos proga pasveikinau Nemajūnų dienos centro ir Birštono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus darbuotojus. Padėkojau už jų atsakingą, nuoširdų darbą, atsidavimą, įteikiau padėkas. Pasaulinės turizmo dienos proga pasveikinau Birštono savivaldybės turizmo srities specialistus. Jų sėkmingas darbas padeda svečiams atrasti, pažinti, pamilti Birštono kurortą. Angelų sargų (Policijos) dienos proga pasveikinau Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Birštono policijos komisariato pareigūnus. Mero padėka už nepriekaištingą ir pavyzdingą tarnybinių pareigų atlikimą buvo įteikta vyriausiajam patruliui, viršilai Viliui Laužoniui. Iškilmingai paminėjome Tarptautinę mokytojo dieną. „Metų mokytojo“ apdovanojimą įteikiau anglų

kalbos mokytojai-metodininkei Kristinai Justinavičienei, padėkas – Birštono gimnazijos direktoriui Alvydui Urbanavičiui, direktoriaus pavaduotojoms ugdymui Danguolei Kederienei ir Astai Ferevičienei, Birštono meno mokyklos dainavimo mokytojai-metodininkei Redai Černiauskienei.

2023 m. tradicinėje laikraščio „Gyvenimas“ padėkos šventėje pasveikinau apdovanojimus pelniusius birštoniečius: Džesiką Šyvokaitę – „Už Birštono vardo garsinimą“, „Metų žmogų“ – Ireną Joaną Šliaužienę, „Metų projektą“– „Vokologiją“ ir jo autores – Laurą Budreckytę ir Aliną Jaskūnienę, „Metų sportininką“ – Matą Černevičių, „Už atsakingą socialinį darbą“ – Agnę Juškevičienę, „Metų mokinį“ – Emiliją Treigytę, „Už ryžtą ateitį kurti Lietuvoje“ – Akvilę ir Artiom Tretiak, „Už konkurencingo ūkio kūrimą ir darnią partnerystę su bendruomene“ – Vytautą Lėcką.

Laikraščio „Gyvenimas“ padėkos šventė

Ataskaitiniais metais Jaunimo reikalų taryba drauge su Birštono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore atliko jaunimo laisvalaikio poreikių analizę, diskutavo ir ieškojo sprendimų dėl mažiau motyvuoto jaunimo pritraukimo ir įtraukimo į veiklas, savanorystės plėtojimo, vidinės ir išorinės komunikacijos ir kitais klausimais. Jaunimo reikalų taryba suorganizavo šešis didelio dėmesio sulaukusius renginius ir iniciatyvas: Lietuvių kalbos dienoms skirtą renginį „Pasidzūkykim, Birštone!“, Kovo 11-ajai skirtą orientacinį žaidimą „Laisvės ženklai“, „Eurodienas Birštone“, tarptautinei jaunimo dienai skirtą iniciatyvą, Rugsėjo 1-osios šventę jaunimui ir šeimoms „Rugsėjis? Startuojam!“, renginį „Švytinčių moliūgų sodas“.

Lietuvių kalbos dienoms skirtas renginys „Pasidzūkykim, Birštone!“

Savivaldybės bibliotekų tinklas 2023 m. metais nesikeitė, veikė pagrindinė biblioteka ir 3 padaliniai: Birštono vienkiemio, Nemajūnų ir Siponių. 2023 m. spalio 19 d. Birštono savivaldybės taryba patvirtino naujus Birštono viešosios bibliotekos nuostatus.

Birštono viešoji biblioteka, įgyvendindama Birštono savivaldybės Kultūros ir sporto puoselėjimo veiklos programą, įvykdė programoje bei bibliotekos metiniame veiklos plane numatytus uždavinius, priemones, prioritetus: naujais dokumentais papildytas bibliotekos fondas, gyventojams ir kurorte poilsiaujantiems, besigydantiems žmonėms užtikrinta prieiga prie įvairių informacijos šaltinių, panaudojant tradicinius išteklius bei šiuolaikines technologijas, organizuota kultūrinė veikla, skatintas skaitymas, teikta knygnešystės paslauga, ugdytas gyventojų skaitmeninis raštingumas, įgyvendintos priemonės, gerinančios lankytojų aptarnavimą, didinančios bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumą.

Lyginant su ankstesniais metais, bibliotekoje 2023 m. 4 proc. augo registruotų vartotojų ir 14 proc. lankytojų skaičius. Biblioteka aktyviai įgyvendino projektus („Kūrybiniai susitikimai po liepa“, „Kas žmogiuko širdyje“, „Knygų startas“ ir kt.), dalyvavo įvairiose iniciatyvose („Biblioteka visiems“, „Lietuva skaito“, „Tėčiai skaito vaikams“ ir kt.), organizavo įvairios tematikos, formų, turinio renginius, skirtus sudominti knyga skaitytojus, pristatančius bibliotekos fondą, skatinančius ir ugdančius kūrybiškumą, mokančius medijų ir skaitmeninio raštingumo, kviečiančių įdomiai praleisti laisvalaikį, plėtojo biblioterapiją, koordinavo neformalųjį suaugusiųjų švietimą. Iš viso vyko 430 renginių: parodos, skaitymai, mokomieji renginiai, susitikimai su knygų autoriais, knygų pristatymai, literatūrinės popietės ir kt.

2023 m. rugpjūčio 1 d. **Birštono muziejaus** direktoriaus pareigas pradėjo eiti Simonas Matulevičius. 2023 m. spalio 19 d. Birštono savivaldybės taryba patvirtino naujus Birštono muziejaus nuostatus.

Birštono muziejų 2023 m. aplankė 13001 lankytojas, tai yra 677 lankytojais daugiau nei 2022 m. Ataskaitiniais metais išaugo muziejaus saugomų eksponatų skaičius ir siekia 10024. Vykdydamas projektinę veiklą muziejus pateikė 3 paraiškas, pravedė 165 edukacinius užsiėmimus, suorganizavo 11 renginių Birštono muziejuje, 7 renginius Birštono sakraliniame muziejuje, surengė 7 parodas Birštono muziejuje, 13 parodų – Birštono sakraliniame muziejuje, 3 kilnojamąsias parodas. Paruošė 13 straipsnių periodinei spaudai, vykdė kitas veiklas.

Birštono muziejuje 2023 m. buvo pradėti rekonstrukcijos darbai: antrame aukšte pakeistos ekspozicinių salių grindys, pradėtas pirmo aukšto ekspozicinės salės remontas, kiti remonto darbai. Muziejaus rekonstrukcijos darbai bus tęsiami ir 2024 m.

Paplūdimio futbolo aikštelės atidarymas

Birštonas neabejotinai yra ne tik sveikatingumo, kultūros, bet ir sporto miestas, kuriame yra sukurta puiki sporto infrastruktūra ir ji nuolat plečiama bei atnaujinama. 2023 m. įrengta nauja, moderni, FIFA standartus atitinkanti paplūdimio futbolo aikštelė, pradėjo veikti nauja treniruoklių salė, kurioje įrengti kokybiški, profesionalūs, išmanieji treniruokliai.

2023 m. spalio mėn. Birštone lankėsi Nacionalinės sporto agentūros ir Lietuvos sporto universiteto atstovai. Susitikimo metu kalbėjome apie esamą puikią Birštono savivaldybės sporto infrastruktūrą, galimybes toliau ją kurti ir tobulinti, bendradarbiavimą į kurortą pritraukiant daugiau sportui ir sveikatingumui skirtų lėšų bei nacionalinių, tarptautinių aukšto meistriškumo sporto renginių. Aptarėme ir Lietuvos sporto universitetui priklausančių patalpų Birutės g. 19, Birštone (buvusios Birštono irklavimo bazės) rekonstrukcijos galimybes.

Rugpjūčio mėn. vykusio susitikimo su Regionų krepšinio lygos (RKL) prezidentu Vidu Butkumi ir direktoriumi Remigijumi Kuodžiu aptarėme bendradarbiavimo galimybes, būsimus bendrus renginius ir projektus krepšinio srityje. Kartu pasidžiaugėme per vienus metus pasiektais Birštono krepšinio komandos „Milasta“ rezultatais.

2023 m. vasario 23 d. ir lapkričio 16 d. Savivaldybės taryba patvirtino naujus **Birštono sporto centro** nuostatus. Rugsėjo 4 d. Birštono sporto centro direktoriaus pareigas pradėjo eiti naujas įstaigos vadovas – Giedrius Gustas. Ataskaitiniais metais išsiplėtė Birštono sporto centro teikiamų paslaugų spektras.

Per 2023 m. vykdytas vaikų ir jaunimo ugdomasis sportinis procesas 8 sporto šakose (lengvoji atletika, krepšinis, futbolas, irklavimas, tenisas, jėgos trikovė, šachmatai, aerobinė gimnastika). Pagal neformalaus švietimo programas vykdyti vaikų mokymo plaukti bei sveikatingumo užsiėmimai. Ugdymo užsiėmimus lankė 208 pradinio rengimo grupės 7–13 metų amžiaus sportininkai, 52 meistriškumo ugdymo grupės – 14–19 metų amžiaus sportininkai. Pagal vaikų ugdymo programas organizuotos 2 vasaros stovyklos jauniesiems sportininkams, kuriose dalyvavo 30 krepšininkų ir 15 futbolininkų.

2023 m. Sporto centre vyko 2 tarptautinės varžybos, 2 čempionatai, 21 respublikinės varžybos ir 30 savivaldybės varžybų. Teiktos treniruočių, varžybų, teniso kortų paslaugos. Geriausi centro sportininkai dalyvavo 15 tarptautinių ir 88 Lietuvos varžybose. Sporto centro auklėtiniai pasiekė puikių lengvosios atletikos, aerobinės gimnastikos, krepšinio, jėgos trikovės sportinių rezultatų. 2023 m. Birštono sporto ir sveikatingumo centro apdovanojimuose buvo apdovanoti geriausi 2022 m. Birštono krašto sportininkai, kuriais tapo: irkluotojas Matas Černevičius, krepšininkas Dominykas Jurgelionis, jėgos trikovės sportininkas Andrius Martinkus, tenisininkas Lukas Smailys, irkluotojas Tadas Vaitkevičius, lengvaatletis Libertas Kulieša, lengvaatletė Armanda Tolytė, futbolininkas Augustinas Rukas, tenisininkas Tajus Urmanavičius, šachmatininkė Danutė Urbanavičiūtė, petankės žaidėjas Vytautas Gedminas.

VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS

Ruošdamiesi įgyvendinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos reformą Birštono savivaldybėje siekėme, kad šis procesas būtų sklandus ir gyventojams būtų teikiama daugiau bei kokybiškesnių paslaugų pačiame Birštone: pradinės reabilitacijos paslaugos teikiamos miesto sanatorijose, kurorte nuolat budėtų greitosios medicinos pagalbos brigada.

Rugsėjo 27 d. Birštono savivaldybėje vyko asmens sveikatos priežiūros įstaigų atstovų pasitarimas dėl Savivaldybės sveikatos centro kūrimo sutarties. Susitikimo metu su sveikatos priežiūros centro sutartį planuojančiomis įgyvendinti įstaigomis peržiūrėjome sutarties projektą, pateikėme siūlymus dėl jo tobulinimo ir diskutavome įgyvendinimo klausimais.

Metų pabaigoje Birštone vykusioje apvaliojo stalo diskusijoje „Pokyčiai: prie sveikatos centrų starto linijos – 40 savivaldybių“ diskutavome apie sveikatos centrų kūrimo iššūkius, savivaldybių patirtis, finansavimą, gydytojų trūkumą, bendradarbiavimo, o ne konkurencijos skatinimą tarp skirtingų sveikatos priežiūros įstaigų. Diskusijoje dalyvavo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys, ministerijos, Valstybinės ligonių kasos atstovai, Jurbarko rajono, Molėtų rajono, Alytaus miesto savivaldybių merai.

Birštono savivaldybės sveikatos centro steigimo sutartį Birštono savivaldybės taryba patvirtino 2023 m. spalio 19 d. Spalio 27 d. ši sutartis buvo pasirašyta ir įsteigtas funkcinio bendradarbiavimo būdu veikiantis Birštono sveikatos centras. Sutartį pasirašė VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ „Tulpės“ sanatorija, AB Birštono sanatorija „Versmė“, UAB „Eglės sanatorija“, VšĮ Prienų ligoninė, VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ „Ante diem“, UAB Baltijos psichikos sveikatos centras, BĮ Kauno rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Džiaugiuosi, kad įkūrus Birštono sveikatos centrą pasiekėme užsibrėžtus tikslus – birštoniečiams kurorto sanatorijose jau yra teikiamos pradinės reabilitacijos paslaugos ir mieste nuolat budi greitosios medicinos pagalbos brigada.

Diskusija „Pokyčiai: prie sveikatos centrų starto linijos – 40 savivaldybių“

Birštono sveikatos centro steigimo sutarties pasirašymas

Birštono savivaldybėje yra 1 pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaiga – **VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centras**. Joje 2023 m. užsiregistravusių pacientų skaičius išliko stabilus ir svyravo apie 1740–1800 pacientų. Lyginant su 2022 m. pabaiga, prisirašiusiųjų skaičius 2023 m. pabaigoje išaugo 15 pacientų. Apsilankymų skaičius 2023 m. taip pat šiek tiek išaugo – 18037 apsilankymai (2022 m. – 17369 apsilankymai). Daugiausiai buvo lankomasi pas šeimos gydytoją dėl ligos ir profilaktinių patikrinimų. Deja, bet ligų prevencijos programų rodikliai Birštono savivaldybėje yra nepatenkinami, nėra pasiektos rekomenduojamos patikrų apimtys, t.y. nėra patikrinta 70–80 proc. tikslinės grupės pacientų.

Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje yra 30 lovų. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga labai svarbi ir reikalinga, nes Birštono visuomenė senėja, daugėja sergančių senyvo amžiaus žmonių, kurie patys savimi negali pasirūpinti, o artimųjų galimybės pasirūpinti sergančiais artimaisiais dažnu atveju būna ribotos.

Įstaigos pacientai nuo 2023 m. pabaigos turi galimybę bet kuriuo paros metu registruotis

internetu išankstinėje pacientų registracijos informacinėje sistemoje. Birštono pirminės sveikatos priežiūros centre vidutinė laukimo trukmė pas šeimos gydytoją bei pas gydytoją odontologą yra 0–7 dienos. Ūmiai susirgę pacientai priimami tą pačią dieną.

Didžiausias iššūkis, su kuriuo įstaiga susidūrė 2023 m., buvo personalo paieška ir kolektyvo subūrimas – dėl mažų atlyginimų įstaigai sudėtinga rasti gydytojų slaugytojų ir slaugytojų padėjėjų. Džiaugiuosi, kad Birštono savivaldybės taryba yra priėmusi sprendimą skirti papildomų lėšų medikų atlyginimams ir taip Birštono savivaldybė prisideda prie šios problemos sprendimo.

AB Birštono sanatorija „Versmė“ yra specializuota gydymo ir poilsio įstaiga, teikianti licencijuotas, aukštos kokybės stacionarinės ir ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugas, sveikatinimo paslaugas. Sanatorija yra Birštono savivaldybės valdoma bendrovė (83,52 proc. akcijų). Įstaiga 2023 m. pasiekė visus nustatytus tikslus ir siektinus rodiklius. Ataskaitiniais metais sėkmingai teikė medicininės reabilitacijos paslaugas: lovadienių užimtumas siekė 100 proc. nuo reabilitaciniam gydymui skirtų 166 lovų skaičiaus, suteikė 8,7 proc. daugiau šių paslaugų nei numatyta sutartyje, pasirašytoje su Kauno teritorine ligonių kasa, ir 16,8 proc. daugiau nei 2022 m. Sanatorijoje ataskaitiniais metais gydėsi 344 pacientais daugiau nei 2022 m.

Sanatorija taip pat plėtė komercinių paslaugų spektrą ir gerino paslaugų kokybę. 2023 m. įstaigoje ilsėjosi daugiau nei 8000 komercinių klientų. Buvo atliktas pagrindinės gydyklos pirmo aukšto remontas, atnaujintos kitos erdvės, pradėti C korpuso remonto darbai.

VšĮ „Tulpės“ sanatorija teikia antro lygio stacionarines bei ambulatorines medicininės reabilitacijos, sveikatinimo, pirminės ir antrinės profilaktikos paslaugas Lietuvos ir užsienio piliečiams. 2023 m. gydytojai, ilgametei sanatorijos direktorei (iki 2023 m. gruodžio 31 d.) Liucijai Patinskienei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suteikė „Nusipelniusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo“ vardą.

2023 m. teritorinių ligonių kasų pacientų skaičius sanatorijoje padidėjo 5,01 proc. Svečių, pirkusių sveikatinimo (sanatorinio gydymo) paslaugas savo lėšomis, sumažėjo 6,12 proc., klientų, pirkusių tik apgyvendinimo paslaugas, skaičius padidėjo 17,38 proc. Gydykloje parduotų sveikatinimo paslaugų skaičius sumažėjo 2,07 proc. Per šį laikotarpį fizinės medicinos ir reabilitacijos skyrių stacionare gydėsi 1381 pacientas (23674 lovadieniai) ir 42 ambulatorinės reabilitacijos pacientai (516 lovadienių). Prioritetinės stacionarinės medicininės reabilitacijos paslauga suteikta 1091 pacientui (18861 lovadienis). Medicininės stacionarinės reabilitacijos paslaugų buvo suteikta 5,4 proc., ambulatorinės reabilitacijos – 63,8 proc. daugiau nei 2022 m.

Įstaiga, kaip viešasis ne pelno siekiantis subjektas, veikia sėkmingai, taiko paslaugų valdymo kokybės politiką ir pateikia plačią sveikatos paslaugų įvairovę, sukurdama pridėtinę vertę tenkinant visuomenės poreikius sveikatos srityje. Veikloje vadovaujasi socialiai atsakingos organizacijos modeliu, tačiau ateityje yra būtina atnaujinti sanatorijos infrastruktūrą ir didinti jos konkurencingumą.

VISUOMENĖS SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

Birštono savivaldybė jau keletą metų iš eilės yra viena saugiausių savivaldybių Lietuvoje. 2023 m. vasario mėn. vykusiame 2022 m. Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Birštono policijos komisariato veiklos ataskaitos pristatyme Birštono savivaldybė buvo pristatyta kaip saugiausia Alytaus apskrities savivaldybė.

Su Birštono policijos komisariatu nuolat palaikome ryšius. Komisariatas bendradarbiauja su Savivaldybės įstaigomis, švietimo institucijomis, asociacijomis, vykdo prevencines veiklas švietimo įstaigose, dalyvauja, pristato savo veiklą įvairiuose savivaldybėje organizuojamuose renginiuose.

Siekiant didinti saugumą Birštono savivaldybėje yra plečiamas bei atnaujinamas vaizdo stebėjimo kamerų tinklas: įstaigose įrengta ir šiuo metu įrenginėjama daugiau vaizdo stebėjimo kamerų, tinklo plėtra numatyta ir kurorto viešosiose erdvėse.

Ataskaitiniais metais Birštono savivaldybėje ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų nebuvo. 2023 m. spalio 6 d., pasikeitus teisės aktams, Birštono savivaldybės mero potvarkiu buvo pakeista Savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro sudėtis.

Ataskaitiniais metais Savivaldybėje buvo organizuotos civilinės saugos stalo pratybos, siekiant pagerinti Birštono savivaldybės įstaigų pasirengimą užtikrinti veiklos tęstinumą, gyventojų ir darbuotojų apsaugą, gavus grasinimą įvykdyti teroro aktą ar jam įvykus. Pratybose dalyvavo visų Birštono savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovai, Birštono savivaldybės administracijos atstovai, savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras. Pratybų metu diskusijos forma buvo imituojama teroro akto situacija, priimami sprendimai situacijai valdyti bei vertinamas įstaigų pasiruošimas tokioms situacijoms. Civilinės saugos pratybų nauda neabejoju – turime būti pasiruošę galimoms ekstremalioms situacijoms ir teisingiems veiksmams, reaguojant į jas.

Civilinės saugos stalo pratybos Birštono savivaldybėje

Birštono savivaldybė yra pasiekusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos iškeltą tikslą, kad priedangose laikiną apsaugą gautų 50 proc. savivaldybės gyventojų. Daugiabučiuose namuose yra 35 priedangos. 2023 m. Birštono savivaldybės mero potvarkiu patvirtintos 7 priedangos, kuriose laikinai gali pasislėpti 4551 žmogus. Birštono savivaldybės mero potvarkiu Birštono savivaldybės teritorijoje yra patvirtinta 10 kolektyvinės apsaugos statinių: sanatorija „Versmė“, Birštono miesto pirminės sveikatos priežiūros centras, Birštono gimnazija, „Tulpės“ sanatorija, Birštono lopšelis-darželis „Giliukas“, Birštono kultūros centras, Nemajūnų dienos centras, Birštono sporto ir sveikatingumo centras, Birštono vaikų lopšelis-darželis „Vyturėlis“, Birštono savivaldybės administracijos pastatas, seniūnijos pastatas.

Ataskaitiniais metais kreipėmės į Birštono savivaldybės įstaigas, kad jos peržiūrėtų savo pastatuose esančias patalpas, rūsius ir juos atlaisvintų. Pavedėme daugiabučių namų administratoriams sudaryti sąlygas daugiabučių namų gyventojams išsivalyti bendrojo naudojimo patalpas ir pasiruošti, atlaisvinti patalpas galimam laikinam pasislėpimui. Labai svarbu, kad patalpos būtų tinkamai paruoštos ir gyventojai prireikus jose galėtų laikinai pasislėpti.

SOCIALINĖ PARAMA IR PASLAUGŲ TEIKIMAS

2023 m. daugiausiai lėšų buvo skirta išmokoms vaikams – 767 517 Eur, kompensacijoms – 442 604 Eur, paramai mokiniams – 65 409 Eur, socialinėms pašalpoms – 64 385 Eur, vienkartinėms išmokoms – 31 615 Eur, laidojimo išmokoms – 21 512 Eur, gimimo išmokoms (nedeleguotos) – 4150 Eur. 2023 m. visų, išskyrus gimimo ir laidojimo, išmokų sumos didėjo. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius mažėja jau kelis metus iš eilės (2021 m. – 100 gavėjų, 2022 m. – 89, 2023 m. – 84). Pašalpų buvo išmokėta daugiau, nors ir mažėjo pašalpų gavėjų skaičius, nes didėjo valstybės remiamas pajamų dydis, kuris turi įtakos socialinės pašalpos dydžiui. Socialinės pašalpos dažniausiai mokėtos ilgalaikiams bedarbiams ar galimai priklausomybių turintiems asmenims. 2023 m., taip kaip ir ankstesniais metais, socialinės pašalpos gavėjai buvo aktyviai pasitelkti visuomenei naudingai veiklai atlikti.

2023 m. būsto šildymo išlaidoms, išlaidoms šaltam ir karštam vandeniui kompensuoti bei kreditui, paimtam daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) palūkanų apmokėjimui kompensuoti išleisti 442 604 Eur (2022 m. – 305 700 Eur). Didesnę lėšų panaudojimo sumą lėmė tai, kad dėl padidėjusių išlaidų už šildymą didėjo kompensuojamos sumos, taip pat per visus metus dėl įvairių kompensacijų kreipėsi daug daugiau asmenų nei ankstesniais metais.

2023 m. ir toliau vykdytas paramos teikimas ukrainiečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų jų šalyje. Ataskaitiniais metais, lyginant su 2022 m., mažiau ukrainiečių gavo įvairią socialinę paramą, išmokas, nes ukrainiečiai integravosi į Birštono bendruomenę, pradėjo dirbti, kai kurios šeimos išvyko. Per 2023 m. atvyko 16 naujų šeimų (asmenų).

Per 2023 m. bendras savivaldybės būstų fondo skaičius padidėjo 3 būstais: socialinių būstų skaičius buvo 47 (2022 m. – 46), savivaldybės būstų skaičius – 43 (2022 m. – 41), laukiančiųjų eilėje – 17 (2022 m. – 16). Vienas socialinis būstas buvo įsigytas iš fizinio asmens ir remonto darbų metu pertvarkytas, suformuojant tris atskirus ir nepriklausomus, nedidelius vieno kambario butus.

Ataskaitiniais metais buvo suaktyvinta atsiskaitymų už socialinių būstų nuomą bei kitas komunalines paslaugas kontrolė, skolininkai buvo įspėjami, kviečiami į susitikimus su Savivaldybės administracija, inicijuotas pasižadėjimų su konkrečiomis skolų grąžinimo datomis pasirašymas. Du kartus buvo kreiptasi į teismą dėl skolos už būstų nuomą nemokėjimo prisiteisimo ir teismas šias skolas priteisė. Vieno socialinio būsto nuomos sutartis nutraukta dėl įvairių nuomos sutarties sąlygų pažeidimų, socialinio būsto niokojimo.

Pagrindiniu socialinių paslaugų teikėju Birštono savivaldybėje 2023 m. išliko **Nemajūnų dienos centras**, teikiantis bendrąsias ir specialiąsias nestacionarias socialines paslaugas.

Centras įgyvendino 2023 m. veiklos plane numatytus tikslus ir uždavinius. Centro veikla buvo vykdoma siekiant užtikrinti kokybišką socialinių paslaugų teikimą, pagerinti šių paslaugų prieinamumą, kompleksiškumą, Birštono savivaldybės šeimų gyvenimo kokybę, sumažinti savivaldybės gyventojų įvairių socialinių grupių atskirtį.

Įstaiga teikė paraiškas projektų vykdymui ir iš jų gavo papildomą finansavimą. Nuo 2023 m. sausio mėn. pradėjo įgyvendinti projekto „Integralios pagalbos teikimas ir plėtra Lietuvos savivaldybėse“ veiklas. Ataskaitinių metų balandžio 1 d. pradėjo įgyvendinti projektą „Kompleksinės paslaugos (KOPA)“, o kovo mėn. baigė įgyvendinti projektą „Paslaugų šeimai plėtojimas Birštono savivaldybėje“.

2023 m. įstaiga dirbo su 29 šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką. Šiose šeimose augo 44 vaikai. 2023 m. buvo suorganizuoti 67 atvejo vadybos posėdžiai, atvejo vadybos procesas buvo pradėtas 12 šeimų, per metus atvejo vadybos procesas užbaigtas taip pat 12 šeimų. Centras vykdo Globos centro funkcijas ir užtikrina pagalbą globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų steigėjams, dalyviams ar besirengiantiems jais tapti. 2023 m. Nemajūnų dienos centro Globos centras dirbo su 5 globėjų šeimomis. 2023 m. pagalbos į namus paslaugas gavo 54 asmenys. Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugas gavo 18 asmenų. Asmeninės pagalbos paslaugas Nemajūnų dienos centras teikė 5 asmenims. Dienos socialinės globos institucijoje paslaugas gavo 2 asmenys, pasirašyta 14 sutarčių teikti vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas.

Ataskaitiniais metais Nemajūnų dienos centras sėkmingai organizavo vaikų vasaros stovyklą 39 Birštono savivaldybės teritorijoje gyvenamąją vietą deklaravusiems arba Birštono savivaldybės ugdymo įstaigose besimokantiems vaikams nuo 7 metų amžiaus.

Pagrindinė problema, su kuria susiduria Nemajūnų dienos centras, yra likusios neįveiklintos patalpos trečiame aukšte bei stadionas, todėl ateityje bus ieškoma būdų, kaip šią problemą išspręsti.

INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ PRIEŽIŪRA IR MODERNIZAVIMAS, KURORTO PLĖTRA

Infrastruktūros plėtra ir modernizavimas yra neatsiejamas sėkmingo vystymosi ekonominis ir socialinis garantas. Birštono savivaldybės aplinka formuojama siekiant sukurti socialiniu, ekonominiu ir techniniu atžvilgiu pagrįstą, ekologiškai patikimą, estetišką ir efektyviai valdomą aplinką, atitinkančią besikeičiančios savivaldybės bendruomenės ir individualius žmogaus poreikius.

Pagrindiniai iššūkiai, susiję su infrastruktūros objektų priežiūra bei modernizavimu, yra kelių, gatvių, šaligatvių remontas, daugiabučių namų aikštelių tvarkymas, jų išplėtimas. Dėl nepakankamo finansavimo šių problemų nepavyksta išspręsti taip greitai, kaip to norėtų Savivaldybės atstovai ar gyventojai, tačiau Savivaldybė kiekvienais metais įgyvendina saugų, patogų pėsčiųjų, dviračių, automobilių judėjimą užtikrinančius projektus.

2022 m. buvo pradėti Birštono senamiesčio gatvių tvarkymo darbai. 2023 m. buvo tęsiama Tulpių g. rekonstrukcija. Joje suprojektuoti ir įrengti buitiniai bei lietaus nuotekų tinklai, neįgaliesiems pritaikyti šaligatviai, įvažos į namų valdas, tarpusavyje derantys mažosios architektūros elementai (suoliukai, šiukšliadėžės ir kt.), atnaujintas apšvietimas, gatvės danga

pakeista į betonines trinkeles.

Rekonstruota gatvė labiau atitinka Birštono gyventojų ir kurorto svečių poreikius, užtikrina sklandų ir saugų pėsčiųjų, transporto priemonių judėjimą. Bendra projekto vertė – 762 863,00 Eur. 2023 m. atliktų darbų vertė – 513 200,00 Eur. Pabaigus šios gatvės rekonstrukcijos darbus, senamiesčio gatvių rekonstrukcijos darbai yra tęsiami, 2024 m. bus rekonstruojama Vaižganto g.

Tulpių g. Birštone

Saulėgrąžų g. Birštone

Ataskaitiniais metais atlikti ir Birštono miesto Kampiškių g. atkarpos paprastojo remonto darbai. Bendra atliktų darbų vertė – 18 013,00 Eur. Baigtas Saulėgrąžų g. Birštone rekonstravimas. Bendra statybos vertė – 345 049,38 Eur, 2023 m. atliktų darbų vertė – 256 835,12 Eur. Ataskaitiniais metais buvo atliekami ir Birštono seniūnijos vietinės reikšmės kelių (3,8 km) paprastojo remonto darbai, kurių bendra atliktų darbų vertė – 91 441,00 Eur. Suremontuota 418 kvadratinių metrų miesto šaligatvių, bendra darbų vertė – 47 913,00 Eur.

Dėmesį skyrėme ir apšvietimui – suremontuotas miesto teritorijos tarp daugiabučių gyvenamųjų namų Kęstučio g. ir S. Dariaus ir S. Girėno g. pėsčiųjų perėjų kryptinis apšvietimas, bendra vertė – 32 745,00 Eur.

Ataskaitiniais metais buvo baigtas įgyvendinti projektas – „Viaduko per magistralinį A16 kelią prieigų ir jungčių su Birštono miestu ir Birštono viensėdžiu žmonėms su negalia įrengimas“. Projekto įgyvendinimo metu buvo įrengtos jungtys, sujungiančios viaduką ir esamas gatves bei takus, naujas pėsčiųjų ir dviračių takas, ekonomiškas LED apšvietimas. Taip pat atlikti tako ir laiptų, esančių Astrų g., rekonstrukcijos darbai: atnaujintas takas, įrengti patogesni ir saugesni laiptai, šviestuvai. Įgyvendinę šiuos darbus, išsprendėme susisiekimo su kita kurorto dalimi problemą – birštoniečiai ir kurorto svečiai kurorte gali judėti dar patogiau ir saugiau.

Spalio mėn. „Via Lietuva“ pradėjo tiesti 4 km asfaltbetonio dangos dviračių ir pėsčiųjų taką Birštono vienkiemis–Nemajūnai. Naujasis takas sujungs jau esamus takus ir pėstieji bei dviratininkai galės keliauti saugiai nuo pačio Birštono kurorto iki Nemajūnų ir netgi pasiekti Punią. Smagu, kad keturių savivaldybių ir verslo atstovų pasirašytas susitarimas dėl dviračių ir pėsčiųjų takų jungčių yra sėkmingai įgyvendinamas.

Atnaujinti laiptai Astrų g. Birštone

Pradėtas tiesti naujas dviračių ir pėsčiųjų takas Birštono vienkiemis–Nemajūnai

2023 m. pabaigti Birštono lopšelio-darželio „Giliukas“ dalies patalpų kapitalinio remonto darbai, pilnai įrengiant ir pritaikant eksploatacijai patalpas. Bendra atliktų darbų vertė – 178 370,99 Eur.

Renovuotos Birštono lopšelio-darželio „Giliukas“ patalpos

2023 m. buvo parengtas Birštono muziejaus kapitalinio remonto projektas, kurio vertė – 68 244,00 Eur. Taip pat įrengtas pėsčiųjų takas Ivoniškių kaimo kapinėse. Tako plotas 1200 kvadratinių metrų. Bendra atliktų darbų vertė – 178 032,91 Eur.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdoma socialinių būstų plėtra, tarnybinių ir socialinių butų paprastojo remonto darbai Pušyno g. 15-2, Pušyno g. 15-3, Pušyno g. 15-9, Vienkiemio g. 3-12 Birštone. Buvo pertvarkytas iš fizinio asmens įsigytas būstas Vienkiemio g. 3-12 ir jame suformuoti trys vieno gyvenamojo kambario su virtuve ir vonios kambariu butai (socialiniai būstai). Bendra darbų vertė – 63 415, 85 Eur.

Socialiniuose būstuose atlikti remonto darbai

Paprastojo remonto darbai, po kaimyniniame bute įvykusios vandentiekio avarijos, atlikti Birštono savivaldybei priklausančiuose socialiniuose būstuose Pušyno g. 15-2 ir Pušyno g. 15-3. Dėl abiem butams padarytos žalos buvo gautos draudimo bendrovės išmokos. Bendra atliktų darbų vertė – 3 509,00 Eur.

Buvo pradėti vykdyti daugiabučio gyvenamojo namo Birštone, Pušyno g. 13, laiptinės ir kitų bendrųjų erdvių remonto darbai. Šios erdvės nuo pastato statybos pradžios nebuvo remontuotos, patalpos tamsios, į jas nepatenka natūrali šviesa. Pastatas atnaujintas (modernizuotas) ir gyventojai ne kartą kreipėsi į namo administratorių bei Birštono savivaldybę dėl laiptinės ir kitų bendrųjų erdvių sutvarkymo. Bendra laiptinės sutvarkymo paprastojo remonto darbų vertė – 11 496,06 Eur.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos ir Birštono savivaldybės iniciatyva 2023 m. buvo atnaujintas Škėvonių gūbrio pažintinis takas. Lankytojų patogumui ir saugumui pakeistos nusidėvėjusios apžvalgos aikštelės konstrukcijos, šlaitų atitvarai, įrengtas naujas pažintinis takas, kurį papildo atokvėpio vietos, 10 m ilgio gūbrio maketas bei lankytojų srautų skaičiuotuvas. Atlikus atnaujinimo darbus, takas tapo patogiau ir saugiau pasiekiamas pėsčiomis ir dviračiu.

Atnaujintas Škėvonių gūbrio pažintinis takas

Spalio mėn. po atnaujinimo darbų prie sanatorijos „Tulpės“ buvo vėl pastatyta Birštono simbolio – banginuko – skulptūra. Atnaujinta, pasipuošusi karališko kurortu simboliu – karūna, skulptūra yra geriau matomoje vietoje, prie jos galima prieiti, nusifotografuoti. Skulptūrą atnaujino skulptorius Zigmas Buterlevičius.

Ataskaitinių metų gruodžio 20 d. vyko Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Darnaus judumo planų komisijos nuotolinis posėdis. Posėdžio metu buvo pristatytas dviračių ir pėsčiųjų tilto Birštone projektas, jo reikalingumas bei perspektyvinė Birštono miesto dalies kitoje Nemuno pusėje plėtra. Tiltas ne tik sujungs atskiras miesto dalis, bet ir duos impulsą investicijų pritraukimui bei paskatins tiek gyvenamosios, tiek rekreacinės paskirties objektų statybą. Vadovaujantis Birštono kurorto bendrojo plano sprendiniais, kitoje Nemuno pusėje esančioje miesto dalyje mažaaukštės statybos būstuose galėtų įsikurti apie 60 šeimų arba 200 gyventojų. Taip pat galėtų būti pastatyti poilsio paskirties objektai, kurie talpintų apie 2000 lankytojų vienu metu. Papildomai būtų sukurta apie 200 naujų darbo vietų ir 40 proc. padidėtų apgyvendinimo galimybės Birštono kurorte.

Darnaus judumo planų komisijos nariai balsų dauguma pritarė, kad Birštono dviračių ir pėsčiųjų tilto projektas būtų įtrauktas į Birštono darnaus judumo planą ir kad vėliau šį projektą būtų galima finansuoti Europos Sąjungos darnaus judumo priemonės lėšomis. Neabejoju, kad Birštono dviračių ir pėsčiųjų tiltas taps kurorto dabarties bei ateities jungtimi. Tilto projektavimas numatomas 2024 m.

Siekiant didinti piliečių įtraukimą į Savivaldybės biudžeto formavimą, skatinti piliečių iniciatyvas savivaldybėje, gerinti ir stiprinti vietinės valdžios ryšius su gyventojais, aktyvinti gyventojų dalyvavimą atnaujinant ir gerinant viešąsias erdves, skatinti diskusijas savivaldybės infrastruktūros gerinimo tema Birštono savivaldybėje įgyvendinamas „Dalyvaujamasis biudžetas“. Priemonės įgyvendinimo metu birštoniečiai gali patys nuspręsti dėl viešųjų lėšų panaudojimo ir balsuoti už labiausiai patikusią, pačių gyventojų pasiūlytą idėją.

2023 m. birštoniečiai buvo vėl pakviesti teikti projektų idėjų pasiūlymus. Balandžio–gegužės mėn. Birštono savivaldybės gyventojai balsavo už jau pateiktus pasiūlymus. Balsavimui buvo pateikti trys projektai: „Pėsčiųjų tako tarp Lelijų g. 9 ir Mokyklos g. įrengimas“, „Parko loftas“, „Paviljono įrengimas autobusų sustojime „Kapinės“, Ivoniškių kaime“. Balsavime dalyvavo 114 gyventojų: 11 balsų (10,8 proc.) buvo skirta projektui „Pėsčiųjų tako tarp Lelijų g. 9 ir Mokyklos g. įrengimas“, 81 balsas (70 proc.) skirtas projektui „Parko loftas“, 22 balsai (19,2 proc.) skirti projektui „Paviljono įrengimas autobusų sustojime „Kapinės“, Ivoniškių kaime“. Atsižvelgiant į Birštono savivaldybės gyventojų projektų idėjų pasiūlymų vertinimo ir atrankos darbo grupės siūlymus, į vykusio viešo gyventojų balsavimo rezultatus, patvirtintas visų trijų pateiktų iniciatyvų, skirtų gyvenamajai aplinkai ir viešajai infrastruktūrai gerinti ir kurti, sąrašas. Projektus planuojama įgyvendinti iki 2024 m. vidurio.

Savivaldybės įstaigos ir įmonės padeda užtikrinti, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat, ekonomiškai ir kokybiškai.

UAB „Birštono šiluma“ veiklos tikslai yra užtikrinti Birštono šilumos vartotojų aprūpinimą centralizuotai tiekiama šiluma, karštu vandeniu, užtikrinti tiekiamos energijos nepertraukiamumą bei kokybę pagal galiojančius norminius dokumentus, saugų šilumos

ūkio objektų eksploatavimą, racionaliai naudoti bendrovės turtą ir išteklius ir kt. 99,95 proc. bendrovės akcijų turi Birštono savivaldybė. 2023 m. balandžio 12 d. vykusiame neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime į bendrovės direktoriaus pareigas priimtas Vytautas Pajarskis, laimėjęs Birštono savivaldybės administracijos skelbtą konkursą direktoriaus pareigoms eiti.

Bendrovė eksploatuoja 2 pagrindines katilines (Birštono rajoninę katilinę ir nedidelę katilinę Vienkiemio g. 3, Birštonas). Pagrindinis kuras – medienos kilmės biokuras. Bendrovė vykdo valstybės reguliuojamą veiklą, siekiant, kad paslaugos būtų teikiamos kainomis ne didesnėmis nei sąnaudos būtinos paslaugai teikti. 2023 m. taikyta vidutinė šilumos kaina buvo 11,05 ct/kWh. Šiuo metu bendrovės taikoma šilumos kaina, pagal vienanarės kainos dydį (vertinant nuo mažiausios iki didžiausios), yra 9 vietoje tarp 18 savo grupės tiekėjų, gaminančių mažiausiai energijos. Bendrovė taip pat yra karšto vandens tiekėja daugiabučių namų gyventojams.

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria įmonė, yra seni, nusidėvėję, neefektyvūs, reikalaujantys nuolatinių remontų biokuro katilai, šilumos tinklai. Nesant Europos Sąjungos paramos biokuro katilų keitimui, tinklų atnaujinimui, bendrovė neturi galimybių investuoti į jų keitimą ir atnaujinimą.

UAB „Birštono vandentiekis“ vykdomos pagrindinės veiklos yra geriamojo vandens gavyba, vandens ruošimas ir tiekimas, nuotekų surinkimas ir valymas, dumblo tvarkymas, paviršinių nuotekų surinkimas. UAB „Birštono vandentiekis“ 2023 m. vykdė nenutrūkstamą vandens tiekimo, buitinių, paviršinių nuotekų surinkimo bei tvarkymo veiklą ir eksploatavo bei valdė visą infrastruktūrą, esančią Birštono savivaldybėje, kuri reikalinga šiai veiklai vykdyti. 2023 m. spalio 19 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimu buvo atnaujinti ir patvirtinti bendrovės įstatai. Bendrovė 2023 m. baigė pelningai.

Ataskaitiniais metais geriamojo vandens, nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų tvarkymo kaina buvo keista 2 kartus. Pirmąjį kartą kainos padidėjo, antrąjį kartą, lyginant su paskutinėmis kainomis, sumažėjo, tačiau liko didesnės nei metų pradžioje.

Bendrovė gerindama paslaugų kokybę ir prieinamumą investavo nuosavas lėšas, įgyvendino projektus tinklų plėtrai ir renovacijai („Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Birštono savivaldybėje“, vandens nugeležinimo stoties patalpų N. Silvanavičiaus g. 2, Birštone remonto darbai, vandentiekio tinklo įrengimo darbai Saulėgrąžų g., Birštone ir kt.).

2023 m. padidėjo vandentiekio, buitinių bei paviršinių nuotekų tinklų avarijų skaičius. Pagrindinė to priežastis – maistiniai riebalai, kurie patenka į buitinių nuotekų tinklus iš įmonių, teikiančių maitinimo paslaugas. 2023 m. vykusiuose susitikimuose su Birštono savivaldybės verslo atstovais drauge su bendrovės direktoriumi paraginome įmones įsirengti, susitvarkyti bei eksploatuoti riebalų gaudykles. Taip pat bendrovė susiduria su savavališku paviršinių nuotekų prisijungimu prie buitinių nuotekų tinklų.

Ateityje UAB „Birštono vandentiekis“ planuoja naujų vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų tiesimą Pavasario g., vandentiekio tinklų tiesimą Algirdo g., esamų tinklų priežiūrą ir remontą, vandens bokšto, aptarnaujančio dalį Birštono miesto, sodų bendrijos „Rūta“ vartotojų geriamuoju vandeniu, rekonstrukciją, mašinų ir įrenginių atnaujinimą ir kitas investicijas.

BĮ Birštono miesto tvarkymo tarnybos pagrindinė veiklos sritis – Birštono savivaldybės viešųjų erdvių tvarkymas ir priežiūra. Tarnybos darbas padeda kurti aplinką, patvirtinančią unikalaus karališkojo kurorto statusą.

Įstaiga 2023 m. prižiūrėjo 30 gėlynų, praplėtė daugiamečių augalų plotus, želdynuose pasodino 105 vnt. paprastosios eglės sodinukų miško atkūrimui, 50 vnt. sumedėjusių augalų, persodino 16 vnt. didelių medžių. Sutvarkė 19 ha valstybinio miško, miesto želdynuose šalino (21 vnt.) ir genėjo (48 vnt.) medžius. Valė Birštono savivaldybės bendrojo naudojimo teritorijas (gatves, aikštes, daugiabučių kiemus ir kt.), tuštino šiukšliadėžes, prižiūrėjo viešuosius tualetus. Taip pat tarnyba prižiūrėjo Birštono miesto ir seniūnijos gatvių apšvietimą, vykdė vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros ir smulkaus remonto darbus, kelio ženklų priežiūrą ir eksploatavimą, gatvių žymėjimo darbus, vaikų žaidimų aikštelių, Žvėrinčiaus miško tako įrenginių, skulptūrų priežiūrą ir kitas veiklas.

Didelė dalis įstaigos valdomo turto, technikos yra nusidėvėjusi, todėl ateityje reikalingos investicijos, pereinant prie elektrinių arba hibridinių automobilių, reikalingų darbams kurorte atlikti bei sumažinti darbo rankomis apimtis.

VĮ Birštono būsto energijos taupymo agentūra Birštono savivaldybėje rengia ir įgyvendina pastatų energetinį efektyvumą didinančias programas ir projektus. 2023 m. pabaigoje atnaujinimo darbai buvo užbaigti 46 daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose. Ataskaitiniais metais atnaujintas daugiabutis gyvenamasis namas, adresu Druskupio g. 4B, Birštone. 2023 m. daugiabučiam gyvenamajam namui, adresu Lelijų g. 15, Birštone, nupirktos atliekamų atnaujinimo darbų techninės priežiūros ir projektavimo paslaugos, o daugiabučiam gyvenamajam namui, adresu Lelijų g. 9, Birštonas, nupirkti atnaujinimo rangos darbai su projektavimo paslauga. Ataskaitiniais metais Birštono būsto energijos taupymo agentūra sudarė 1 kreditavimo sutartį dėl daugiabučių namų atnaujinimo darbų finansavimo.

Šiuo metu renovacijos tempai yra sulėtėję, nes keliami aukštesni reikalavimai atnaujintiems namams, dėl ko namo atnaujinimo kaina tampa didesnė. Vis tik galime pasidžiaugti, kad Birštone yra pasiekti puikūs daugiabučių namų renovacijos rezultatai – daugiau nei 60 proc. renovuotų daugiabučių Birštono mieste. Tai yra didžiausias renovuotų daugiabučių procentas Lietuvoje. Sėkmingos renovacijos Birštone pavyzdys yra ilgo ir nuoseklaus darbo su gyventojais rezultatas, kurį būtina tęsti.

DARNAUS KURORTO IR SVEIKATINIMO TURIZMO PASLAUGŲ VYSTYMAS BEI KONKURENCINGUMO AUGIMAS

Pagrindiniai faktoriai, išskiriantys Birštono savivaldybę iš kitų turizmo aspektu, – Birštonas yra balneologinis ir purvo terapijos kurortas, pasižymintis palankia geografine padėtimi, turtinga gamta, rekreacinių išteklių sąveika, traukos objektų unikalumu, teikiamų turizmo paslaugų įvairove. Birštono kurorto prioritetas yra darnaus kurorto ir sveikatinimo paslaugų vystymas. Siekiame užtikrinti darnų vietokūros vystymą, turizmo infrastruktūros patrauklumą, stiprinti kurorto įvaizdį, puoselėti tradicijas, stiprinti vietos identitetą.

2023 m. sausio 27 d. Birštono savivaldybei jau trečiąjį kartą buvo įteiktas „Turizmo sėkmingiausiųjų 2022 m.“ apdovanojimas. VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ ir nacionalinės turizmo skatinimo agentūros organizuojamuose apdovanojimuose Birštono kurortas buvo pripažintas „Sėkmingiausia 2022 metų turizmo traukos vietove“. Garbingas apdovanojimas įteiktas už naujas pramogas turistams ir kasmet gerėjančią miesto infrastruktūrą. Kurortas „Sėkmingiausia turizmo traukos vietove“ buvo paskelbtas ir 2015 m. bei 2019 m.

Birštono savivaldybei įteiktas apdovanojimas „Sėkmingiausia 2022 metų turizmo traukos vietovė“

Pagrindinė įstaiga, kuri bendradarbiaudama su Savivaldybe, jos įstaigomis, įmonėmis, paslaugas teikiančiais subjektais, planuoja ir vykdo Birštono kurorto rinkodarą ir viešinimą, yra **Birštono turizmo informacijos centras**.

Birštono turizmo informacijos centro duomenimis 2023 m. Birštono savivaldybėje apsilankė rekordinis turistų skaičius – 199 tūkst. (2022 m. – 191 tūkst.), iš kurių daugiausiai – Lietuvos gyventojai. Bendras kurorto lankomumas yra panašus ištisus metus, bet pastebima, kad formuojasi atotrūkis tarp vasaros sezono ir kitų sezonų. Ir nors, lyginant su 2022 m., nakvynių skaičius 2023 m. augo 4,3 proc., tačiau dar nėra pasiektas 2019 m. nakvynių skaičius (2019 m. – 443642, 2023 m. – 413559 nakvynės). Vos spėjusiam po pandemijos atsigauti turizmo sektoriui naujus iššūkius ėmė kelti karas Ukrainoje, nepaprastosios padėties paskelbimas Lietuvoje ir kt.

2023 m. prioritetinėmis šalimis buvo pasirinktos Latvija, Vokietija, Izraelis ir Lenkija. Birštono kurortą ataskaitiniais metais aplankė turizmo srities specialistų delegacija iš Norvegijos. Norvegija yra potenciali atvykstamojo turizmo rinka, todėl svarbu sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą turizmo srityje, pristatyti Birštono kurorto potencialą. Rugpjūčio mėn. Birštonas sulaukė svečių iš Izraelio. Vizito metu turizmo srities atstovai domėjosi mūsų kurorto medicininio turizmo potencialu.

Birštono turizmo informacijos centras pristatydamas kurortą 2023 m. aktyviai dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsienyje („Adventur 2023“, „Atostogos Lietuvoje“, „Sveikatos dienos 2023“, „Outdoor Riga 2023“, „Balttour 2023“, „TT Warsaw“ ir kt.), kurortą pristatė ir Birštone viešėjusiems žiniasklaidos atstovams, televizijos ir radijo laidose („Atostogauk Lietuvoje su Orijumi Gasanovu“, „Maisto kelias“, „Ryto garsai“, „Labas rytas, Lietuva“ ir kt.). Straipsniai, pranešimai spaudai apie Birštono turizmą, naujoves, renginius buvo viešinti laikraščiuose, žurnaluose, interneto svetainėse: „Kauno diena“, „The Baltic times“, lrt.lt, 15min.lt, delfi.lt, lrytas.lt, tv3.lt ir kt.). Ataskaitiniais metais Birštono turizmo informacijos centras nuolat

bendravo su Birštono ir kitų miestų gidais, pramogų ir laisvalaikio Birštone organizatoriais. Turistams buvo paruošti Birštono kurortą pristatantys leidiniai spausdinta ir elektronine forma, lietuvių, lenkų ir japonų kalbomis.

Kurortas buvo aktyviai pristatomas socialiniuose tinkluose „Facebook“, „Instagram“, „LinkedIn“. Visuose juose pastebimas didėjantis stebėtojų skaičius. Birštono kurorto profilis „Facebook“ turi daugiau nei 34 000 sekėjų, Birštono turizmo informacijos profilis „Facebook“ platformoje turi daugiau nei 17 000 stebėtojų, Birštono / Nemuno kilpų apžvalgos bokšto profilis „Facebook“ platformoje turi daugiau nei 7 600 sekėjų, Birštono kurorto profilis „Instagram“ platformoje lietuvių kalba turi daugiau nei 2 400 sekėjų.

Birštono kurorte išvystyta infrastruktūra yra pritaikyta tiek aktyviam, tiek ramiam poilsiui, sveikatinimuisi ir darbostogoms. Kurorto plėtra vykdoma įgyvendinant darnaus judumo priemones. Į infrastruktūros gerinimą investuoja ne tik Birštono savivaldybė, bet ir įstaigos bei įmonės: plečia, atnaujina poilsio, laisvalaikio, lauko erdves. Nakvynės paslaugų spektras yra itin platus: nuo sanatorijų, viešbučių iki kempingų, maitinimo paslaugų įvairovė apima ir aukšto lygio restoranus, ir greitojo maisto užkandines. Birštono apgyvendinimo įstaigos veikia visus metus ir gali priimti beveik 3 000 turistų vienu metu.

2024–2025 m. planuojami įgyvendinti nauji Savivaldybės turizmo objektų įrengimo, tvarkymo projektai: įlaidos į Nemuną įrengimas, Liepų alėjos parkavimo aikštelės, privažiavimo kelio, apšvietimo nuo aikštelės iki Birštono apžvalgos bokšto įrengimas, istorinio Vytauto parko sutvarkymas.

INVESTICIJOMS PATRAUKLIOS APLINKOS KŪRIMAS

Birštono savivaldybėje siekiame sukurti verslui patrauklią investicinę aplinką. 2023 m. didelį dėmesį skyrėme ne tik anksčiau ataskaitoje paminėtiems infrastruktūros gerinimo projektams, bet ir susitikimams su verslo atstovais. 2023 m. susitikau tiek su Birštono krašte jau dirbančiais, tiek su besikuriančiais ar planuojančiais investicijas mūsų krašte verslo atstovais.

Gegužės ir spalio mėnesį Birštono verslo bendruomenę pakviečiau į tradicinius merės pusryčius. Susitikimų su verslo atstovais metu buvo pristatyti Birštono savivaldybės įgyvendinti ir planuojami įgyvendinti infrastruktūros gerinimo projektai, kurorto turizmo apžvalga, situacija vandentvarkos srityje, atliekų rūšiavimas ir kylančios problemos, sveikatos reformos įgyvendinimas savivaldybėje bei sveikatos centro įkūrimas, pasidalyta informacija apie planuojamus kultūros ir sporto renginius, pasiruošimą didžiausiems kurorto renginiams, diskutavome kitais verslo atstovams aktualiais klausimais, dalinomės patirtimi.

Spalio mėnesio pabaigoje susitikau su užsienio investuotojais – „TZMO“ įmonių grupės prezidentu, rytų rinkų direktore, „TZMO Lietuva“ direktore ir direktorės pavaduotoja. Investuotojai pristatė savo įmonių grupės, veikiančios tokiose šalyse kaip Vokietija, Lenkija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Šveicarija, Prancūzija ir kt. veiklą, plėtros planus. Vykdydami plėtrą paslaugų srityje investuotojai planuoja investicijas Birštone.

Birštono savivaldybės patrauklios aplinkos kūrimą patvirtina ir statistiniai duomenys. Centrinė projektų valdymo agentūra ir Finansų ministerija nuo 2013 m. rengia Lietuvos savivaldybių Gyvenimo kokybės indeksą. Šis indeksas yra priemonė, skirta įvertinti gyvenimo kokybę skirtingose savivaldybėse – nustatyti stipriąsias ir silpnąsias sritis, įvertinti pokyčius, palyginti juos su kitų savivaldybių rodikliais, siekiant, kad gyvenimo kokybė savivaldybėse gerėtų, o atotrūkis tarp savivaldybių mažėtų. Vertinamos visos 60 Lietuvos savivaldybių. Gyvenimo kokybės indeksas yra apskaičiuotas remiantis Lietuvos statistikos departamento surinktais 2022 m. duomenimis.

Remiantis 2024 m. pradžioje pristatyto Gyvenimo kokybės indekso duomenimis Birštono savivaldybė pagal bendrą gyvenimo kokybę patenka į savivaldybių lyderių penketuką: 1 vietoje – Vilniaus savivaldybė (1,0014), 2 vietoje – Kauno m. savivaldybė (0,797), 3 vietoje – Klaipėdos m. (0,779), 4-oje – Kauno r. (0,774) ir 5-oje – iš 7 pozicijos pakilusi Birštono savivaldybė (0,74).

Birštono savivaldybė pateko tarp lyderių ir pagal materialines gyvenimo sąlygas: 1 vieta – Vilniaus m. (0,375), 2 vieta – Kauno r. (0,35), 3 vieta – Kauno m. (0,339), 4 vieta – Vilniaus r. (0,328), 5 vieta – Birštono savivaldybė (0,32), pakilusi iš 7 pozicijos. Pagal viešąją infrastruktūrą, gyvenamosios aplinkos kokybę ir saugumą Birštonas devintus metus iš eilės užima 2 vietą. Pagal švietimo paslaugų subindekso reikšmes Birštonas pakilo iš 6 pozicijos į 4. Pagal sveikatos paslaugų subindekso reikšmę savivaldybė iš 11 vietos pakilo į 6. Pagal demografiją, pilietinį ir visuomeninį aktyvumą Birštono savivaldybė užima 11 vietą. Pagal gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo rodiklius pakilo iš 19 vietos ir užima 16 vietą.

Remiantis 2024 m. pradžioje pateikiamais naujausiais Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2022 m. tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, Birštono savivaldybėje 2022 m. išaugo daugiau nei dvigubai (2021 m. – 331, 2022 m. – 689 Eur/gyv.).

Vertindama gyvenimo kokybės indekso rezultatus, džiaugiuosi, kad daugelyje sričių Birštono savivaldybės rodikliai vis gerėja, Birštonas yra tarp lyderių ir ne vienoje srityje buvo pasiekti dar aukštesni rodikliai nei ankstesniais metais. Taip pat džiaugiuosi, kad Birštono savivaldybės veikla, joje įgyvendinami projektai, darbai yra pastebimi ir įvertinami ne tik pačių birštoniečių, svečių, bet ir visos Lietuvos mastu. Tiek Savivaldybė, tiek jos įstaigos savo veikloje susiduria su įvairiomis, ataskaitoje įvardytomis problemomis,

tačiau jas matome ir nuosekliai dirbame spręsdami. Savivaldybės įvertinimai, augantis gyventojų pasitikėjimas savivalda rodo, kad einame teisingu keliu ir tai yra motyvacija įgyvendinti užsibrėžtus tikslus ir uždavinius, judėti į priekį, nesustoti dirbti bei tobulėti.

2024-aisiais kviečiu visus ir toliau susitelkus dirbti, savo kūrybiškumu, iniciatyvumu, atvirumu ir aplinkai draugišku požiūriu Birštono savivaldybėje kurti patrauklią gyvenimui, darbui ir poilsiui aplinką bei toliau vystyti darnų kurortą Birštoną.

Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirgінčienė

BIRŠTONAS

2023